

V Krpinu v Begunjah je bilo v minulih dneh več prireditev, osrednja pa je bila v petek, 4. julija, dopoldne. Med gosti so bili član republiške konference SZDL, Franc Kimovec-Ziga, predsednik zbora združenega dela republiške skupščine Štefan Nemeč, predstavniki medobčinskih in gorenjskih občinskih družbenopolitičnih organizacij ter drugi.

Leto XXIII. Številka 51

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 8. VII. 1975

Cena: 1,50 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Begunje — slovenski simbol bolečine in odpornosti

Ob 30-letnici osvoboditve so bile v minulih dneh v Krpinu v Begunjah številne prireditve, osrednja pa je bila 4. julija, na kateri se je zbralo prek 5000 borcev, aktivistov in občanov Gorenjske — Slavnostni govor je imel Martin Košir

Begunje z nekdanjimi zločestimi židovi kaznilnice so bile v minulih dneh prizorišče številnih prireditev ob 30-letnici osvoboditve. Begunjsko graščino so med vojno nacistične horde in domači izdajalci spremenili v

mučilnico najboljših sinov in hčera slovenskega naroda. To je bil zbirni center mnogih talcev, ki so jih streljali na kazniški dvorišču, v dolini Drage, bližnjem Kovorju, Kranju, Trzinu, Skofji Loki in še mnogih

Slavnostni govor na osrednji proslavi je imel Martin Košir

drugih krajih Gorenjske, dokler ni tik pred koncem vojne Kokrški partizanski odred pod vodstvom komandanta Janka Prezlja-Staneta na dramatičen način osvojil graščino in osvobodil 632 zapornikov. Prek 12.000 talcev je bilo tu zaprtih in 821 so jih nacisti odvedli v smrt, 4448 pa v razne druge zapore in taborišča smrti. Begunje so tako slovenski simbol bolečine in odpornosti izpred 30 let.

Slovesno se je ta kraj v minulih dneh spomnil takratnih dogodkov. Že v četrtek zvečer so se s koncertom ansambla bratov Avsenik začele prireditve. Mla-

V bogatem kulturnem programu so v petek dopoldne sodelovali združeni pevski zbori radovljiške občine, godbe na pihala, recitatorji delavske univerze, harmonikarski orkester glasbene šole in ansambel bratov Avsenik.

dinci in mladi teritorialci, ki so zaprisegli, so postavili tabor, zakurili kresove in prižgali sveče na grobiščih talcev. Nekaj tisoč občanov ser je zbralo že ta večer na prireditvi.

Petek, 4. julija, zjutraj je naznanil lep dan. Ze zelo zgodaj so se v Begunjah začeli zbirati praporščaki, spomeničarji, borci Kokrškega in Jeseniško-bohinjskega odreda, aktivisti, predstavniki različnih organizacij, predstavniki JLA in delovni ljudje in občani z vse Gorenjske. K svečano okrašenemu prireditvenemu prostoru v Krpinu je malo po deveti uri dopoldne krenila povorka, na čelu katere so bili praporščaki in narodne noše. Številni obiskovalci so toplo pozdravljali borce Kokrškega in Jeseniškega odreda, pripadnike teritorialnih enot, gasilce, športnike, tabornike in druge v sprevedu. Tik pred začetkom osrednje svečanosti, ki so se je udeležili član republiške konference SZDL, Franc Kimovec-Ziga, predsednik zbora združenega dela slovenske skupščine Štefan Nemeč, komandant JLA generalpodpolkovnik Milan Daljevič, sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kežzar, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janez Varl, predstavniki gorenjskih občinskih skupščin in družbenopolitičnih organizacij in drugi, so na prireditveni prostor doskočili padalci Alpskega letalskega centra Lesce.

Osrednjo svečanost, na kateri se je zbralo prek 5000 borcev, aktivistov in občanov Gorenjske, je začel predsednik občinske konference SZDL Radovljica Franc Jerč. Poudaril je, da so Begunje vsem Slovincem velik in boleč spomin, ki ga moramo ohraniti, da bomo znali ceniti to, kar imamo in to kar se danes dogaja v svetu. Slavnostni govor pa

je nato imel član CK ZKS in namestnik zveznega sekretarja za notranje zadeve Martin Košir.

Rekel je: »O težkih časih za židovi begunjskih celic, pa tudi o času herojstva in odpora, priča danes muzej talcev, v katerem je shranjeno bogato gradivo, ki našim ljudem, predvsem mladini, in tudi tujcu, govori o nepozabnem trpljenju našega naroda. Toda ne samo o tem. Hkrati opozarja vse tiste fašistične in na-

Nadaljevanje na 2. strani

Se posebno toplo so bili pozdravljeni preživeli borci Kokrškega odreda s komandantom Jankom Prezljem-Stanetom.

Praporščaki, preživeli borci Kokrškega in Jeseniško-bohinjskega odreda, aktivisti, predstavniki teritorialnih enot, pripadniki JLA, predstavniki organizacij in društva ter številni občani Gorenjske so napolnili prireditveni prostor v Krpinu.

jubilejna mešanica
BRAVO

netto 100g

ŠPECERIJA BLEDE

Naročnik:

XXV. JUBILEJNI MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM OD 8. DO 18. AVGUSTA

Partizanska magistrala

Predsednik odbora za gradnjo partizanske magistrale, prvi komandant slovenske partizanske vojske in član sveta federacije Franc Leskošek-Luka je v nedeljo predal namenu 20 km dolg odsek partizanske magistrale od Ruteče vasi skozi Črnomelj do Adlešičev. S tem so prebivalci črnomeljske občine praznili 30 let svobode in občinski praznik.

Kardelj v domovini

V soboto popoldne je dopotoval v domovino član predsedstva SFRJ in član predsedstva CK ZKJ Edvard Kardelj, ki se je na povabilo predsednika socialistične republike Romunije in generalnega sekretarja Nicolae Ceausescuja mudil nekaj dni na prijateljskem obisku v Romuniji. Pred tem je obiskal tudi Českoslovaško in Madžarsko.

Na letališču Otopeni se je od Edvarda Kardaolja poslovil predsednik romunske vlade Manea Manescu. Na letališču Brnik pa so ga pozdravili Sergej Kraigher, Lidija Sentjurc, France Popit in dr. Marijan Breclj.

Položaj žensk je stvar vse družbe

Jugoslovanska državna delegacija, ki se je v Ciudad Mexico udeležila konference OZN ob svetovnem letu žensk in jo je vodila Vida Tomšič, se je konec preteklega tedna vrnila v domovino. V razgovoru s časnikarji je Vida Tomšič povedala, da je konferenca potrdila, kar pri nas že dolgo poudarjamo, da je položaj žensk in njihova enakopravnost stvar vse družbe. Pokazalo se je, da tega ni mogoče rešiti z novimi zakoni, ampak je to problem novih gospodarskih odnosov v svetu in spremembe družbenih struktur v posameznih državah.

Samo 100 km na uro

11. julija bo začel veljati odlok ZIS o splošni omejitvi hitrosti potniških vozil in motociklov na vseh javnih cestah zunaj naselij. Izjema so samo avtomobilske ceste. S tem odlokom se hitrost potniških vozil na vseh cestah I in II. reda omejuje na 100 km na uro in na drugih javnih cestah 80 kilometrov na uro. Ceste, za katere velja predpisana omejitev, bodo opremljeni z ustreznimi prometnimi znaki, prekoračenje te hitrosti pa bo voznike veljalo 100 dinarjev. Za ostala vozila veljajo dosedanje omejitve hitrosti.

Velika škoda

Nedavna neurja so tudi v Vojvodini naredila veliko škodo. Zato sta se štaba civilne zaščite v Vršču in Beli Crkvi lotila ukrepov s katerimi bi odpravila ali vsaj omilita posledice, ki jih je povzročila povodenj. V Vršču so klorirali vse vodnjake na poplavljenih območjih in cepili okrog 70 odstotkov prebivalstva. V Beli Crkvi pa so ugotovili, da je voda zalila 1130 hiš in drugih objektov. Od tega se je 13 hiš podrla, 35 pa jih je nevarno razmajanih in niso več primerne za bivanje. Na poplavljenem območju je neuporabnih tudi več kot 1400 vodnjakov in ima štab civilne zaščite velike skrbi s preskrbovanjem prebivalstva s pitno vodo.

Čestitka ob 7. juliju

Včeraj je srbsko ljudstvo praznovalo dan vstaje. Ob tem prazniku je predsednik predsedstva SR Srbije Dragoslav Marković poslal čestitke tudi predsedniku predsedstva SR Slovenije Sergeju Kraigheru.

Pred začetkom svečanosti so na prireditveni prostor doskočili padalci Alpskega letalskega centra Lesce Miha Zupan, Pavel Ješe, Milan Bizjak, Drago Milek, Srečo Medven in Janez Solar.

Prijetna so bila tudi srečanja med internirankami in nekdanjimi zapornicami

Mladinci radovljjske občine so v Krpinu postavili mladinski tabor, kjer so imeli več prireditiv. V soboto popoldne so med drugim organizirali mladinski kviz, skupaj s pripadniki JLA pa prikazali napad na tabor in obrambo.

Begunje – slovenski simbol bolečine in odpornosti

Nadaljevanje s 1. strani

cistične sejalice smrti, da delajo račun brez krčmarja, ko tudi danes na najrazličnejše načine poskušajo ogroziti suverenost Jugoslavije... Nikomur ne bomo dovolili, da se dotakne česar koli, kar smo v zgodovini plačali s krvjo...!»

Potem je govoril o naših družbenih dosežkih in opozoril na uresničevanje ustave. Poudaril je, da pri uresničevanju nekaterih ukrepov na področju ekonomske stabilizacije še vedno prevečkrat čakamo na posege državnih organov. »Ta odnos moramo spremeniti. Državni organi morajo vse bolj postajati ustavno sredstvo v rokah vseh delovnih ljudi in občanov.« Nazadnje pa je svoj govor končal z mislijo, da je treba vložiti še večje napore v družbeno planiranje, ker je od tega, kakšen bo plan in kako ga bomo uresničili, odvisna boljša bodočnost in naš družbeni in osebni standard.

Na lepo urejenem prireditvenem prostoru, za kar je poskrbelo trgovsko podjetje Murka Lesce, za pogostitev pa Veletgovina Specerija Bled, je nato stekel bogat kulturni program, v katerem so nastopili pihalni orkester JLA Ljubljana s solistoma Francem Javornikom in Jankom Lenarčičem, godbe na pihala jeniških železarjev, iz Gorij in Lesce, združeni pevski zbori radovljjske občine, recitatorji delavske univerze, harmonikarski orkester glasbene šole in ansambel bratov Avsenik. Nato je sle-

dilo veselo rajanje, igral pa je ansambel Gorenjci.

Prireditve so se nadaljevale tudi v soboto in nedeljo. V mladinskem taboru so imeli v soboto kviz tekmovalje in prikazali so napad na tabor ter obrambo. Zvečer pa sta občinska konferenca ZSMS Radovljica in garnizija JLA Bohinjska Bela pripravili svečano akademijo 30 let v svobodi. V kulturnem programu, ki ga je režiral Božo Sprajc, so nastopili mladinski ženski pevski zbor občine Radovljica, slovenski študentski oktet, ansambel garnizije JLA Škofja Loka, harmonikarski orkester radovljjske glasbene šole, recitatorji in prvak SNG Ladko Korošec. V nedeljo zvečer pa je DPD Svoboda Podnart uprizorila partizansko dramo Vida-Staša, ki jo je režiral Ivan Eržen.

A. Zalar
Slike: F. Perdan

Skrbne priprave na proslavo v Dražgošah

Priprave na proslavo v počastitev 30-letnice osvoboditve v Dražgošah, ob tej priložnosti bo položen tudi temeljni kamen za spomenik dražgoški bitki, so v polnem teku.

Dražgoške proslave, ki bo na dan vstaje slovenskega naroda – 22. julija, se bodo poleg številnih drugih obiskovalcev udeležili tudi borci domičnih enot: Prešernove brigade, Škofjeloškega odreda, Cankarjevega bataljona, Udarnega bataljona XXXI. divizije in gorenjskega vojnega področja.

Slavnostni govornik na proslavi

Kranj

V Kranju se je v sredo, 2. julija, sestala 56. seja izvršni svet občinske skupščine. Obravnavali so osnutek družbenega načrta občine za obdobje 1976–1980 ter poročilo o delu izvršnega sveta in programu za naprej.

Danes popoldne se bo na deseti redni seja sestalo predsedstvo skupščine gorenjskih občin. Razpravljali bodo o problemih pri realizaciji obstoječega programa cest in o oblikovanju stališč Gorenjske do izhodišč novega srednjeročnega obdobja izgradnje cest v Sloveniji.

Jutri popoldne bo v Kranju osma seja občinske konference zveze komunistov. Ocenili bodo družbenoekonomske in politične razmere ter delovanje komunistov v občini ter sprejeli družbeni dogovor o osnovah in merilih za določanje osebnih dohodkov in drugih prejemkov delegatom in voljenim ali imenovanim funkcionarjem.

A. Z.

Radovljica

Včeraj popoldne je bila v Radovljici deseta razširjena seja občinske konference zveze komunistov. Ocenili so družbenopolitične in samoupravne razmere v občini, razpravljali o dopolnitvi statutarnega sklepa in izvolili namestnika sekretarja ter člane komiteja občinske konference zveze komunistov.

V četrtek popoldne se bo v Radovljici sestala skupščina občinske zdravstvene skupnosti Radovljica. Obravnavali bodo pripombe na samoupravne sporazume o vrstah in obsegu pravic iz neposrednega zdravstvenega varstva in drugih pravicah iz zdravstvenega zavarovanja, o enotnem najmanjšem obsegu denarnih nadomestil in povračil, o opredelitvi osnov za nadomestilo osebnega dohodka in o načinu usklajevanja nadomestil osebnega dohodka z dejanskim gibanjem osebnih dohodkov v Sloveniji in pripombe na samoupravni sporazum o prispevkih uporabnikov zdravstvenega varstva k stroškom za posamezne oblike zdravstvenega varstva in o oblikah zdravstvenega varstva, za katere zdravstvena skupnost krije stroške le deloma. Na dnevnem redu je tudi razprava o problematiki zobozdravstvene službe in o programu varčevanja združenega zdravstvenega doma Jesenice.

A. Z.

Škofja Loka

V Škofji Loki bo jutri ob 16. uri skupno zasedanje zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti. Za sejo je predlagan naslednji dnevni red: odobritev zapisnika zadnjega skupnega zasedanja in poročilo o izvršitvi sklepov s tega zasedanja, predlog odloka o spremembi odloka o spremembi zadnjega načrta za zazidalno področje Podlubnik za drugo etapo, predlog sklepa o najetu posojila pri Cestnem podjetju Kranj in SGP Tehnika Škofja Loka za komunalna dela v krajevnih skupnostih, predlog sklepa za razdelitev sredstev namenjenih za financiranje nekaterih posameznih in skupnih potreb krajevnih skupnosti v letošnjem letu, predlog za izdajo soglasja k statutu samoupravne interesne skupnosti na preskrbovalnem območju, volitve in imenovanja ter delegatska vprašanja.

Danes ob 16. uri bo v Škofji Loki 6. seja občinske konference ZK Škofja Loka. Člani konference bodo na njej ocenili družbenopolitična in gospodarska gibanja po 4. seja CK ZK Slovenije, spregovorili o dopolnitvah statutarnega sklepa občinske konference ZK Škofja Loka ter poslušali poročilo komisije za družbenopolitične odnose in idejne probleme o položaju in problematiki izobraževanja in vzgoje odraslih v okviru delavske univerze.

ig

Tržič

V sredo popoldne je bila v Tržiču seja predsedstva občinske konference SZDL, na kateri so razpravljali o informaciji z zasedanja predsedstva CK ZKJ, ki je obravnavalo gospodarski položaj pri nas, uresničevanje stabilizacije ter ukrepe, ki jih je nujno potrebno sprejeti. Na seji so imenovali koordinacijski odbor za usmerjanje družbenopolitične aktivnosti pri uresničevanju ciljev družbenoekonomske politike v letošnjem letu. Koordinacijskemu odboru predseduje predsednik občinske konference SZDL Marjan Jaklič. Popoldne pa je bilo o tej problematiki posvetovanje, ki so se ga udeležili predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine, direktorji, predsedniki delavskih svetov, predsedniki osnovnih organizacij sindikata in mladine ter sekretarji osnovnih organizacij in stalnih aktivov ZK iz organizacij združenega dela. Dogovorili so se, da bodo organizacije združenega dela posredovale koordinacijskemu odboru gospodarska poročila za letošnjih prvih pet mesecev, kjer bo veljala posebna pozornost gibanju cen, zaposlovanju in skupni ter splošni porabi. Razen tega bodo delovni kolektivi seznanili koordinacijski odbor s posebnimi analizami izvoza in uvoza. V analizah ne bodo upoštevani le letošnji podatki, temveč tudi ugotovitve iz preteklih treh let. Informacija z zasedanja predsedstva ZKJ je bila posredovana in obravnavana tudi na posvetovanju sekretarjev osnovnih organizacij in stalnih aktivov ZK, ki so se sestali na izredni seji.

jk

Velik odziv krvodajalcev

Tridnevna krvodajalska akcija v Škofji Loki je lepo uspela. Drago ceneno tekočino je darovalo kar 1149 krvodajalcev, ali 54 več kot lani. Velika večina podjetij in ustanov je pokazala za akcijo mnogo razumevanja. Že po tradiciji pa so se najbolj izkazali: ABC, Alpetour, EGP, Gradis, Kroj, LTH, Nama, Odeja, Šešir, Termika, Zdravstveni dom in drugi. Za OZD Jelovica bo krvodajalska akcija pripravljena posebej.

Kot posebno zanimivost velja omeniti, da je Leopoldina Bizovičar s Trate tokrat darovala kri že devetintrideset, da je bilo mnogo takih, ki so doslej dali kri že trideset ali večkrat. Še posebno razveseljuje pa je to, da se je za humano dejanje odločilo tudi mnogo mladih, takih, ki so se tokrat prvič vpisali med krvodajalce.

Včeraj se je krvodajalska akcija začela v Železnikih. V tem kraju se bo nadaljevala tudi danes in jutri. V četrtek, 10. julija, bo akcija v Žireh, v petek, 11. julija, ter v soboto, 12.

julija, pa v Gorenji vasi. Krvodajalska mesta so v navedenih dnevih odprta od 6. do 15. ure. Na občinskem odboru RK V Škofji Loki upajo, da bo odziv med prebivalci teh krajev prav tako dober kot je bil v Škofji Loki.

ig

V četrtek podpis družbenega dogovora

Minuli teden so bile v kranjski občini končane javne razprave o programu gradnje družbenih objektov v krajevnih skupnostih. V razpravah je sodelovalo okrog 26.000 zaposlenih, ki so v veliki večini predložili program podprij. Odbor za podpis družbenega dogovora o združevanju sredstev za gradnjo družbenih objektov je zato ugotovil, da pooblaščen predstavniki organizacij združenega dela in temeljnih organizacij združenega dela ter krajevnih skupnosti lahko podpisajo družbeni dogovor. Podpis družbenega dogovora bo v četrtek, 10. julija, ob 13. uri v sejni dvorani kranjske občinske skupščine.

A. Z.

Opravičilo bralcem

V sredini številki Glasa nam je jo na 6. strani pošteno zagodel tiskarski škrat. Zamenjal je namreč podpis pri spodnjih treh slikah z vojaške vaje v Selški dolini. Bralcem in pri zadetem se za neljubo napako opravičujemo.

Uredništvo

Zagotovljen družbeni vpliv na gospodarjenje z gozdovi

V Kranju se je v petek, 27. junija, sestala na prvem zasedanju skupščina samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo gozdnogospodarskega območja Kranj, ki obsega gozdove kranjske, škofjeloške in tržiške občine – Soglasje k stopnjam biološke amortizacije – Kmetje se zavedajo pomena gozdnih komunikacij

Na uvodnem zasedanju skupščine (ima 48 delegatskih mest) so ugodno ocenili podpisovanje samoupravnega sporazuma samoupravne interesne skupnosti za gozdove kranjskega gozdnogospodarskega območja. Od kar 176 podpisnikov (o širokem družbenem vplivu na gospodarjenje z gozdovi torej ni dvomiti!) jih je zaveznost izpolnilo 134, upoštevajoč primerjavo z drugimi tako široko

zasnovanimi interesnimi skupnostmi. Zbor delavcev in kmetov s področja gozdarstva ima 24 delegatskih mest. Zasedajo jih predstavniki 17 podpisnikov, od katerih jih je 14 spoznamo že podpisalo. 159 drugih podpisnikov, 120 jih je obveznost že izpolnilo, predstavnikov družbene skupnosti in njenih organov ter organizacij, pa oblikuje drug, enako številčen zbor. Na petkovem zasedanju je skupščina sklenila organizirati samoupravno delavsko kontrolo, besedilo sporazuma objaviti v Uradnem vestniku Gorenjske in čim prej oblikovati statut skupščine.

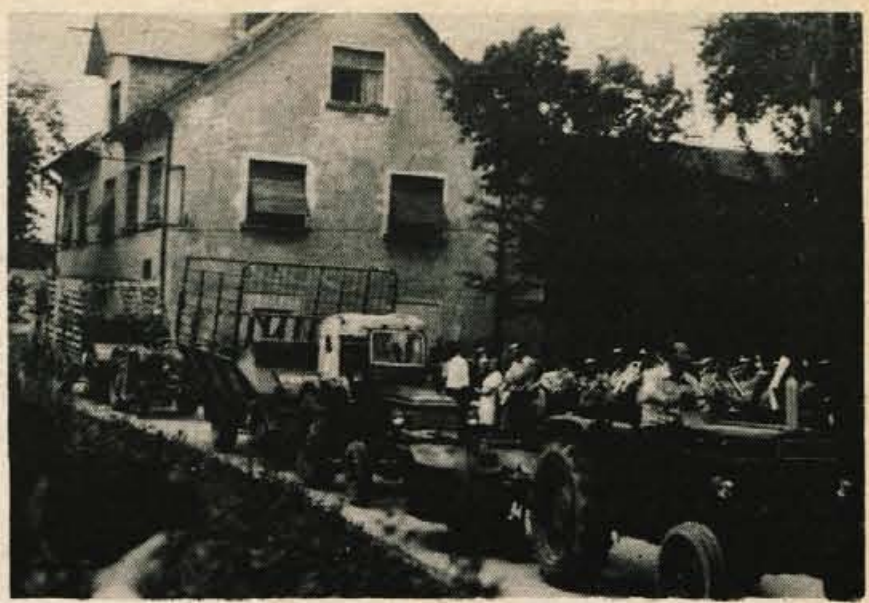
Delegati so nato razpravljali in potrdili letni operativni plan Gozdnega gospodarstva Kranj, kamor sodijo sečnje v obeh sektorjih lastništva, gojitvena dela ter gradnje gozdnih komunikacij in stavb. V družbenih gozdnih kranjske, škofjeloške in tržiške občine bodo gozdarji letos posekali 45.500 kubičnih metrov iglavcev, 18.000 kubičnih listavcev ali skupaj 63.500 kubičnih metrov lesa. Izmet oziroma neuporaben les je v tej količini že upoštevan. V zasebnih gozdnih bodo lastniki posekali za prodajo 58.300 kubičnih metrov iglavcev, 10.450 kubičnih listavcev ali skupaj 68.750 kubičnih metrov lesa, za domačo uporabo pa 10.500 kubičnih iglavcev, 36.396 listavcev oziroma skupaj 46.896 kubičnih kvadratnega lesa. Skupno bodo torej dali letos gozdovi kranjske, loške in tržiške občine 179.146 kubičnih metrov lesa.

Skupščina je sklepala oziroma soglašala s predlagano stopnjo biološke amortizacije. V družbenem sektorju bo znašala 10,5 odstotka od prodajne cene kubičnega metra lesa, v zasebnem sektorju pa bo znašala

16 odstotkov, in sicer le za les, namenjen prodaji. Količine za domačo uporabo bodo te dajatve oproščene, kar je eden od razlogov za višjo stopnjo biološke amortizacije v zasebnem sektorju. Potrebe po gradnji novih gozdnih cest, poti in vlak pa so narekovali, da so se kmetje – lastniki gozdov odločili prispevati v ta namen še dodatnih 6 odstotkov od prodajne cene iglavcev. Enako zavešč so pokazali kmetje lani. Odpovedali so se višji ceni lesa in dali za gradnjo in popravila gozdnih komunikacij kar 230 milijonov starih dinarjev! Ker dosega biološka amortizacija v zasebnem sektorju pri lesu, namenjenem prodaji 16 odstotkov prodajne cene in ker so kmetje voljni prispevati še 6 odstotkov za gozdne komunikacije in nadaljnjih 8 odstotkov za stroške gospodarjenja z gozdovi (skupaj torej 30 odstotkov), bo letos dejansko odkupna cena za 30 odstotkov manjša od prodajne! Če bo recimo lastnik gozda prodal kubik lesa za 1000 dinarjev (vsota je vzeta samo zaradi lažje primerjave), bo po odšteti biološke amortizacije, prispevka za komunikacije in stroškov gospodarjenja z gozdovi (skupaj 30 odstotkov) prejel 700 dinarjev.

Delegati so na skupščini potrdili tudi plan vlaganj v razširjeno reprodukcijo družbenih in zasebnih gozdov, kamor sodi predvsem »oživljanje« slabiš gozdov, ki leže sicer na dobrih tleh. Gozdno gospodarstvo Kranj namerava usposobiti za boljše donose 166 hektarjev gozdov (predvsem zasebnih, ki tvorijo v gozdnogospodarskem območju večino) in za to potrositi 1.643.649 dinarjev. Ker bi financiranje iz lastnih sredstev terjalo od lastnikov gozdov dodatne obremenitve, je GG Kranj že zaprosilo za posojilo republiško skupnost za gozdove, kamor tudi odvajata del dohodka iz družbenih gozdov. Leta je znašal lani 3.357.000 dinarjev. Prispevek republiški skupnosti je dosegel 391.000 dinarjev ali 20 odstotkov, ostanek pa namerava GG potrositi za gradnjo delavskega centra v Sopotnici in odkup gozdov od zasebnikov v skladu z zakonom o zemljiškem maksimumu.

J. Košnjek

V nedeljo dopoldne je bila parada skozi Sp. Duplje

Praznovanje v Dupljah

Prireditve v Dupljah trajale ves teden – Med slavnostnimi gosti na paradi v Dupljah tudi predsednik skupščine občine Kranj Tone Volčič – Zaključna prireditev v Želinu nad Dupljami

Te dni so v Dupljah že tretjič praznovali. Za krajevni praznik so si izbrali 5. julij – dan, ko so Dupljanci množično odšli v partizane leta 1942. Letos so hkrati počastili tudi 30-letnico osvoboditve Jugoslavije izpod fašizma.

Praznovanje se je pričelo v soboto, 28. junija, ko je bila uradna otvoritev razsvetljave na roketnem igrišču TVD Partizana Duplje in roketna tekma Duplje – Šešir. Brez dvoma bo razsvetljava veliko prispevala k popularizaciji rokometu v Dupljah in rekreaciji vseh Dupljanec.

V nedeljo popoldne je bila parada skozi Sp. Duplje. Med gosti je bil tudi predsednik skupščine občine Kranj Tone Volčič. V prvem delu parade so bili praporščaki, godba na pihala iz Trziča in dupljanski malčki iz vrta. Sledila je skupina šolarjev pionirskega odreda Tineta in Staneta Teran z geslom »bogatejši za novo znanje«. Pozornost je zbudila skupina mladink in mladincev, nato pa so sledile narodne noše, ki jih je vodila Janova iz Kranja. Skupina

dupljanskih športnikov je predstavljala 200-članski športni kolektiv, ki letos avgusta praznuje 20-letnico obstoja. Precejšnja skupina gasilcev je bila topla sprejeta. Vedno so pripravljene pomagati ob nesreči, opremljeni pa so z novim gasilskim avtomobilom in brizgalno delovanja. Parada brez njega ne bi bila popolna. Skupina kolesarjev kranjske Save je popestrila parado. Zadnja skupina v prvem delu parade so bili pripadniki civilne zaščite, ki je v Dupljah zelo dobro opremljena in je na raznih tekmovanjih dosegla lepe uspehe.

V drugem delu parade so sodelovali Dupljanci s prikazom dupljanskega kmetijstva. Na paradi ni manjkalo kmetijske mehanizacije z najrazličnejšimi priključki, medtem ko je vprezna živina vse bolj redka. Parado, ki je bila pod geslom »vslogi je moč« je spremljalo več kot 1500 gledalcev. Po končani paradi sta spregovorila predsednik sveta KS Duplje inž. Alojz Rakovec in predsednik skupščine občine Kranj Tone Volčič. Oba sta poudarila, da uspehov v Dupljah v zadnjih nekaj letih res ni bilo malo. Duplje so dobile vrtec in asfalt, vasi so lepo urejene. Zazelela sta kraju v prihodnje še veliko uspehov.

Po paradi je bila za šolo velika vrtna veselica, na kateri je igral ansambel Braneta Klančnika.

Tudi med tednom je bilo več zanimivih prireditev. V sredo zvečer je bila mokra gasilska vaja, v četrtek pa kolesarska dirka okrog Spodnjih Dupelj, na kateri so zmagali pri pionirjih Gradišar, pri mladincih Fende, pri članih pa sta si prvo mesto delila Ribnikar in Debeljak. Ob pol osmih zvečer je bila svečana seja sveta krajevne skupnosti, na kateri so najzaslužnejšim družbenopolitičnim delavcem podelili skromne šopke nageljnov. Priznanja so dobili: Tone Krstinc, Ivan Balantič, Vinko Kokalj, Andrej Kuhar, Ciril Ahčin, Fran Klančnik, Mirko Sneed, Peter Škrjanc, Albina Perko in Janez Kuhar. Po seji so položili venec pred spomenikom, na komemoraciji pa so nastopili pionirji, mladina in moški pevski zbor KUD Triglav Duplje. Govoril pa je Ciril Štular. Sledilo je kresovanje za šolo. V petek je bil tradicionalni rokometni turnir generacij za prehodni pokal KS Duplje.

Zaključna prireditev praznika krajevne skupnosti Duplje je bila v nedeljo v Želinu nad Dupljami na mestu, kjer so Nemci obkolili Uden boršt in pobili 23 in ujeli 33 partizanov. Na prireditvi so sodelovali pionirji in mladina, govoril pa je predsednik ZB Duplje Vinko Kokalj. Ogledali so si tudi mesta, kjer je delal obveščevalni center.

J. Kuhar

Družbeni dogovor o ceni stanovanj

Zadnji dan junija so v Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj podpisali družbeni dogovor o oblikovanju cene stanovanj in o usmerjeni blokovni gradnji stanovanj po srednjeročnem programu kranjske občine. Petnajst podpisnikov družbenega dogovora se je tako odločilo za skupna prizadevanja pri graditvi stanovanj. Rezultat tega pa naj bi bila smotnejša graditev in nižje cene.

Tako kot prvi, ki so ga podpisali pred dvema letoma, naj bi tudi sedanjí dogovor pripomogel k hitrejši gradnji stanovanj. Letos predvidevajo, da bodo zgradili skoraj 500 novih stanovanj. V soseski S-5 na Planini, za katero se nanaša sedanji dogovor, pa bo zgrajenih okrog 4500 stanovanj. Ob tem velja tudi poudariti, da je bilo prav v zadnjih dveh letih na podlagi prvega takšnega dogovora zgrajenih v kranjski občini več stanovanj kot prej v petih letih.

A. Ž.

Ob 30. obletnici osvoboditve

Bilo nas je 4000

niso ravnali prav nič drugače kot v zloglasnih koncentracijskih taboriščih. 4000 žensk 14 različnih narodnosti je bilo lačnih in pozimi slabo oblečenih. Ivanka in mama v zaporu nista bili skupaj. Videli oziroma srečali sta se lahko le v ambulanti, če sta bili bolni. Potem so Ivanko s še 80 drugimi zapornicami odpeljali na prisilno delo v podružnico neke Kruppove tovarne.

»Pol leta nisem imela z mamino nobenega stika. Vseeno pa smo čutile, da se bliža konec vojne in smo zato kljub težavam, boleznim in pomanjkanju laže prenašale usodo. Večsah smo tudi zapele in recitirale Prešerna. Konec aprila pa so nas Amerikanci osvobodili. Takrat smo vse zapornice pripravile lepo proslavo. Nas je vodila dr. Mara Bežer in skupaj z Mileno Bizjak, Štefko Jakše, Anico Brili ter drugimi smo zapele na proslavi pesem Hej brigade.«

Ivanka Šorli in druge, ki so bile z njo zaprte, so svobodno dočakale skupaj s 4000 zapornicami daleč proč od domovine. Šele julija 1945 sta se z mamino vrnili na porušeno domačijo. Potem se je Ivanka zaposlila in po vojni 15 let delala v zdravstveni službi. Zdaj je upokojena in živi v novem stanovanjskem naselju v Kranju v Šorlijevi 11. Vedno je sodelovala s taborniki in delala v različnih organizacijah; predvsem v rdečem križu in ukvarjala se je z zdravstveno preventivo. Še vedno pa predava na Poklicni šoli v Kranju zdravstveno vzgojo.

»Letos ob 30-letnici osvoboditve smo nekdane zapornice obiskale nekdanji zapor v Aichachu. Bili so presenečeni in lepo so nas sprejeli. Kot v opravičilo so nam pripovedovali, da danes zapornice, kajti tam so še vedno ženski zapor, živijo čisto drugače. Obujale smo spomine in položile venec v nekdanjem zloglasnem taborišču Dachau. Čeprav je minilo 30 let in spomini že bledijo, nas vseeno vežejo in se z Mileno, Štefko in drugimi vedno rade srečamo. A. Zalar

Obrača se na boljše

Komite občinske konference ZKS v Trziču je pretekli teden na osnovi stališč izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS ocenil položaj in prihodnost Delavske univerze Trzič

Člani komiteja so razen ocenjevanja dejavnosti tržiške Delavske univerze, ki deluje v sklopu Zavoda za kulturo in izobraževanje, razpravljali tudi o partijski politični šoli pri Delavski univerzi, ki je bila organizirana v preteklem šolskem letu, in uresničevanju samoupravnega sporazuma o štipendiranju. Ugotovili so da je 29 absolventov partijske šole za tržiške razmere lep dosežek pri izobraževanju, prav tako pa je pohvale vreden podatek, da je sporazum o štipendiranju v tržiški občini podpisan 100-odstotno.

Pri ocenjevanju položaja in dela Delavske univerze, pri čemer so bila osnova stališča izvršnega komiteja CK ZKS, je bilo rečeno, da se položaj izboljšuje, vendar tare ustanovo še vedno kopica kadrovskih, prostorskih in denarnih težav, ki so zadnja leta sicer blažje. Dejavnost univerze se je razširila, kar je deloma pripisati precejšnjemu mrtvilo v preteklih letih, zgolj formalni podpori družbe, nezainteresiranosti, kaj Delavska univerza sploh dela, in krepkemu vplivu občinske konference ZKS in drugih družbenopolitičnih organizacij. To se kaže predvsem pri družbenem izobraževanju. Precejšen premik na bolje pomeni že sama vključitev Delavske univerze v Zavod za kulturo in izobraževanje Trzič (1. aprila lani), še več svedeži pa sta dala dogovor predsednikov komisij za idejno izobraževanje članov ZK, ki je bil septembra leta 1973 v Bohinju, in osamosvojitve te komisije pri komiteju ZKS v Trziču. Dobre plati je pripisati tudi boljšemu sodelovanju med družbenopolitičnimi organizacijami in številnejši pobudam same Delavske univerze, ki so bile v preteklosti redkeje. Razraščata se sodelovanje z združenim delom ter izobraževanje delegatov, samoupravljalcev, sindikalnih delavcev, poverjenikov za splošni ljudski odpor itd. Seveda pa univerza s petimi učilnicami, med katerimi je popolnoma opremljena le ena, dvema pisarniškima prostoroma in občasnim najemanjem prostorov v kinu, stavi občinske skupščine, paviljonu NOB, družbenih domovih po krajevnih skupnostih ter osnovnih šolah v Križah in Bistrici povečani dejavnosti in zahtevnejšim nalogam ne bo kos.

J. Košnjek

Industrijski kombinat Planika Kranj
objavlja prosto delovno mesto za skupnost skupnih služb administratorja v kadrovskem oddelku za nedoločen čas

končana 2-letna administrativna šola, 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo
Pismene ponudbe z ustreznimi dokazili sprejema kadrovskega oddelka v 15 dneh po objavi.

OD 30. VI. '75 DALJE

VELIKO

ZNIŽANJE

CEN. OBUTVI V **329** POSLOVALNICAH

SLOVENSKEGA ZDRUŽENJA

OBUTNE NE INDUSTRIJE

V galeriji Prešernove in Mestne hiše v Kranju so minulo sredo, 2. julija odprli razstavo »Slovensko slikarstvo od baroka do impresionizma«. Nekaj desetih slik, ki jih je Kranjčanom posredovala Narodna galerija Ljubljana, predstavljajo povzetek razvoja slikarstva v Sloveniji od začetka 18. stoletja do prvih desetletij našega stoletja. Razstava bo odprta do 31. julija letos. (-ig) - Foto: F. Perdan

Koroški Mladje bodo poslej izhajali štirikrat letno

Odlikujejo jih angažirani literarno-kritični zapsi ter dinamičen, moderen slog izražanja

Mladje, revija za literaturo in kritiko, ki jo izdaja istoimenski klub slovenskih književnikov v Celovcu in o kateri smo že večkrat pisali, bo v prihodnje namesto dvakrat izhajala štirikrat letno. To je ena izmed bistvenih sprememb, sporočena javnosti v 17. številki časopisa. Prav v minulih dneh pa naj bi izšel že 18. zvezek. Ampak o njem kdaj drugič.

Mladje so v očeh nas v Sloveniji zanimivi predvsem kot okence, dobrodošlo spričo možnosti, da skozenj vsaj bežno spoznamo in ocenimo literarna stremjenja in iskanja določenega kroga pisateljev, ki se čisto trudijo biti angažirani opazovalci, kritiki in anatomske sedanega koroškega trenutka in ki jim namera koroškega trenutka in ki jim namera tudi lepo uspeva. Moderen, prečiščen, jedrnat, a vseeno bogat slog izražanja in dosledno opredeljen, čeprav ne nujno zmeraj popolnoma izenačen pristop k aktualnim dogajanjem onkraj Karavank pričata, da slovenščini tam vendarle še ni usojeno okosteneti ter nazadovati v jezik, nesposoben zlahtnega izpovedovanja misli.

Ce izvzamemo obseg, so Mladje 17 povsem na nivoju svojih predhodnikov. Uvodnemu prispodobicnemu eseju »Osja parabola« Janka Messnerja sledi Janika Pörscha jedka »Koroška basen«, ki jo dopolnjuje »Karikatura v besedah« istega avtorja, karikatura, uperjena zoper pi-

sateljico Miro Miheličevu, predsednico slovenskega PEN kluba. (Znan je zaplet okrog podelitve častnega priznanja avstrijskemu generalnemu konzulu Riesenfeldu - op.p.). V nadaljevanju Dunajčan Lev Detela priobčuje glosso »Padci gore, žvižgi more«, da bi nato Anita Hudl v članku »Kako sem doživela prave dame« nanizala trpka zapažanja iz neke kavarnice. Po »Odkritju drevesa« Florjana Lipuša uredništvo predstavlja dva od štirih nagradencev mladinskega literarnega natečaja za leto 1974, in sicer zmagovalca, 25-letnega učitelja Antona Galloba (proza »Kakor da bi sanjal«), ter tretjevrstno Olgo Vouk, dijakinjo slovenske gimnazije, rojene v Dobri vasi (tekst »13. oktober«). Poleg tega objavlja še »Koroški pasijon« novega sodelavca revije, 17-letnega Ziljana Petra Milloniga. Zaključne strani so posvečene osmim pesmim Gustava Januša in Olge Vouk, ki ju lepo dopolnjujejo krstni natisi poezije upokojenega kmeta, samoniklega ustvarjalca Antona Gabrijela, nadaljevalca tradicije bukovištva na Koroškem. Odslej bodo namreč Mladje redno odstopili list ali dva prostora samorastniku Gabrielovega kova, ohranjevalcem bogate slovenske ljudske besede na Koroškem, kar pomeni, da bi radi pomagali negovati jezikovne in druge posebnosti omenjenega slovtva.

I. G.

Srednjeročni načrt razvoja kulturne dejavnosti

Na četrti seji izvršnega odbora kulturne skupnosti Radovljica, ki je bila 27. junija, so razpravljali o osnutku usmeritve kulturne dejavnosti v Sloveniji za obdobje 1976 do 1980. Gradivo je poslala v javno razpravo republiška kulturna skupnost in je o njem že tekla beseda na regionalnih posvetih. Priporočila morajo dati še vse občinske kulturne skupnosti.

Na seji izvršnega odbora radovljiške kulturne skupnosti so imeli vrsto pripomb. Niso se strinjali s popošlenimi načeli o možnostih razvoja in pogojih kulturnih dejavnosti v občinah. Osnutek predvideva previsok letni porast kulturne dejavnosti (20 odstotkov), kar ni v skladu s smernicami o planiranju družbenega proizvoda, ki predvidevajo letni porast za 7 do 8 odstotkov. Skratka, instrumenti za povečano skupno porabo oziroma osebno porabo delavcev v združenem delu za kulturne namene niso jasni. Izpuščeno je tudi načrtovanje kulturne akcije, ki sta jo že 1971. leta začela republiška konferenca SZDL in republiški svet zveze sindikatov.

Največ pripomb na terenu (v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela) je bilo na račun investicij v kulturne objekte. Izpuščene so potrebe oziroma naložbe v tako imenovanih razvitih podeželskih občinah, kamor spadajo tudi gorenjske. Prav tako avtorji osnutka niso statistično, s številkami in tabelami utemeljili tekstualnega dela predvidenega porasta posameznih vrst kulturne dejavnosti. Zato takšen predlog srednjeročnega načrta ni sprejemljiv za kulturne skupnosti, še manj pa za delavce v TOZD in občane v krajevnih skupnostih.

Te in še druge pripombe bodo poslali republiški kulturni skupnosti skupaj z osnutkom srednjeročnega programa razvoja kulture v občini.

Izvršni odbor je razen tega razpravljal še o financiranju dodatnih zahtev posameznih izvajalcev kulturnega programa za leto. Ugotovil je, da zaradi pomanjkanja denarja letos ne bo moč financirati nobene nove akcije. Sklenil pa je, da se v programu kulturne akcije v občini vključita ena do dve kulturni prireditvi za delavce iz drugih republik, ki so zaposleni v radovljiških podjetjih. Tako bodo navezali stike s sindikalnim vodstvom v Banja luki in se dogovorili o gostovanju kulturnih skupin. JR

Prizadevni tamburaši

V okviru DPD Svoboda Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici že vrsto let uspešno deluje mladinski tamburaški zbor. Člani zbora so v glavnem mladi, ki obiskujejo osnovno šolo v Bohinjski Bistrici. Zbor redno nastopa na različnih proslavah in prireditvah pod vodstvom prizadevnega profesorja Egon Miheliča. B. B.

Kulturno društvo Bled tudi v Avstraliji

Podobno kot v Essnu v Zvezni republiki Nemčiji so pred kratkim tudi naši izseljenci v Avstraliji v glavnem mestu Tasmanije Hobartu ustanovili slovensko avstralsko kulturno društvo Bled. V teh dneh sta na obisku v domovini predsednik avstralskega društva Bled Peter Slana in tajnik Pavle Vatovec. S predstavniki KUD Bled sta že navezala stike in se pogovarjala o možnostih za sodelovanje. JR

Razgibano kulturno življenje v Retečah

V zimskem času in v prvih spomladanskih mesecih se je v Retečah pri Škofji Loki zvrstilo kar lepo število kulturnih prireditev in srečanj. Med najpomembnejšimi kulturnimi dogodki brez dvoma velja omeniti nastop ansambla ljubljanske opere v dvorani domačega kulturnega doma. Ljubljanski umetniki so se gledalcem predstavili z delom Don Pasquale. V Retečah pa je gostovala tudi ekipa RTV Ljubljana s priljubljeno oddajo Koncert iz naših krajev. Sezona se je sklenila s koncertom moškega pevskega zbora KUD Janko Krmelj iz Reteč ter nastopom domačega tamburaškega orkestra Bisernica. Ob tej priložnosti so najprizadevnejši kulturni delavci, dolgoletni pevci v zboru, prejeli Gajlusove značke. Povedati je potrebno še to, da so prizadevni Retečani pripravili tudi izredno uspelo proslavo v počastitev 100-letnice jugoslovanskega Rdečega križa.

Program kulturnih prireditev je bil torej izredno skrbno sestavljen, žal pa je nekaterim nastopom prisostvovalo zelo malo gledalcev. F. Rant

Velika revija amaterskih zborov iz škofjeloške občine, ki je bila na predpraznični večer, 3. julija, v avli nove škofjeloške osnovne šole Podlubnik, je v celoti izpolnila pričakovanja organizatorjev in občinstva ter dokazala, da petje in glasba v resnici sodita v sam vrh najuspešnejših vrst kulturnih aktivnosti v komuni. 320 nastopajočih, združenih v 11 vokalnih in instrumentalnih skupin, vrsta odlično zapetih skladb, med katerimi so prevladovala borbeno in partizanske kompozicije, ter viharen aplavz poslušalcev pričajo o priljubljenosti tovrstne oblike razvedrila pri ljudeh. Naš posnetek prikazuje moški pevski zbor domačih upokojencev, ustanovljen šele pred dobrim letom dni, pa vendar po kvaliteti skoraj povsem dorasel bolj znanim skupinam, kakršni sta, denimo, oktet Jelovica ter zbor KUD Ivan Cankar Sv. Duh. Povejmo še, da je predsednik ZKPO Škofja Loka Peter Finžgar pred svečanim zaključkom revije, ko so ob spremljavi pihalnih godb iz Škofje Loke in Žirov nastopili vsi pevci hrkati, najzvestejšim kulturnim delavcem, ki v svetu glasbe vztrajajo že 15 let in več podelil pismene zahvale in priznanja. (-ig) Foto: F. Perdan

Slikar, pisatelj, glasbenik

predpriprave - so terjale dosti več časa kot slikanje same freske. Zakaj sem se odločil prav za akademskega slikarja Iveta Šubica? Veste, prav zato, ker je to tipičen proleterski slikar in še strokovnjak za slikanje fresk je povrh! Kot vidite freska predstavlja kmečki par, pravi umetnik iz Žirov. »Za to sem se odločil predvsem zato, ker sem bil rojen v kmečkem okolju in, ker se motiv kot tak tudi idealno vklaplja v tole naše okolje.«

Ze prve dni si je umetnino na hiši slikarja Jožeta Peternelja ogledalo veliko število ljudi. Kajpak pa je Ive Šubic tudi med samim slikanjem freske imel mnogo občudovalcev. Akademskega slikarja Iveta Šubica iz Hotovlje pri Poljanah so med delom obiskali domala vsi žirovski šolarji. Potek slikanja freske pa je posnela tudi ekipa ljubljanske televizije.

Jože Peternelj iz Dobračeve pri Žireh pa ni le slikar. Tudi glasbenik in pisatelj je!

»Včasih sem imel celo svoj ansambel,« pripoveduje, »toda danes za glasbo skorajda ni več časa. Fantje, s katerimi smo včasih igrali skupaj, danes nastopajo po drugih glasbenih skupinah. Res

pa je, da še vedno rad primem za pero. Pred enajstimi leti sem, denimo, napisal roman Ubiti zvon, ki pa ga imam še vedno le v svoji knjižnici. Kakih 400 strani, mišlim, da bi bila debela knjiga. Tri zime sem »pilil« to delo. In tisti, ki sem jim ga dal prebrati, med njimi so bili tudi znani slovenski književniki, so roman ugodno ocenili. Kako sem začel s pisanjem? Veste, med vojno sem bil kurir. Spominov na tiste čase imam veliko. Zato sem najprej napisal nekaj prispevkov za oddajo »Se pomnite tovariši« za ljubljanski radio. Potem pa sem s pisanjem nadaljeval...«

In kakšni so načrti za prihodnje? sem nazadnje pobaral slikarja samorastnika, Žirovca Jožeta Peternelja.

»Lahko rečem, da se vedno vračam na svojo prvobitno slikarijo. In najbrž sem prav zato uspel. To skorajda ni dvoma. Prav zdaj se pripravljam na razstave v Italiji, za prihodnje leto, za 50-letnico, pa bom pripravil več retrospektivnih razstav. Delati, in še delati, to je vse, in le tako se je moč dokopati do uspeha,« pravi žirovski slikar samorastnik Jože Peternelj. J. Govekar

CENTRAL

GOSTINSKO IN TRGOVSKO PODJETJE - KRANJ

OMR TOZD Gostinstvo n.sub.o.
Central Kranj, n.sol.o.

objavlja na podlagi 9. člena Samoupravnega sporazuma o MRDZD
prosto delovno mesto

1. točaja
v restavraciji Park v Kranju
2. natakarija
v hotelu Kazina na Jezerskem

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za delovni mesti izpolnjevati še naslednji pogoj:

- a) da so KV ali PK natakariji
- b) za obe delovni mesti je določeno poskusno delo, ki bo trajalo dva meseca.

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti je treba poslati v 15 dneh na naslov: Central Kranj, Maistrov trg 11.

Občinski odbor Rdečega križa Škofja Loka

vabi vse zdrave občane na odvzem krvi, ki bo v občini Škofja Loka od 1. julija do 12. julija 1975

Železniki: 8. in 9. julija od 6. do 15. ure v osnovni šoli Železniki
Žiri: 10. julija od 6. do 15. ure v osnovni šoli Žiri
Gorenja vas: 11. in 12. julija od 6. do 15. ure v novi osnovni šoli.

Prve žrtve črne roke na Jesenicah

Odlomek

TRETJA ŽRTEV: JOŽICA KUNSTELJ-BREDA

Med zaplenjenimi okupatorskimi dokumenti je tudi seznam partizanskih akcij na Gorenjskem od 15. do 20. januarja 1944. leta, v katerem lahko preberemo tudi tole:

»19. januarja 1944 ob 12. uri so sporočili orožniški postaji na Jesenicah, da so na strmem bregu Save pod vasjo Potok v občini Jesenice našli mrtvo 21-letno Jožico Kunstelj. Bila je ustreljena v glavo.«

Kaj se je zgodilo? Jožica Kunstelj, mlado, zalo dekle z Javornika, je bila zaposlena kot administratorka na jeseniški občini. Že od 1942. leta je sodelovala s partizansko obveščevalno službo. Obveščala je terenske aktiviste OF, partizane pod Stolom, na Mežaklji in Jelovici. Črnorokci so jo ugrabili 14. januarja

1944. leta, nekaj minut pred polnočjo. Ko so prišli ponjo, sta bila doma oče in mati. Mati je pozneje pripovedovala, da so v hišo vdrla trije zakrinkani moški v civilnih oblekah, ki so govorili slabo nemščino. Jožici so ukazali, naj gre z njimi na gestapo. Odpeljali so se z avtomobilom. Mati in oče sta po govorjenju ugotovila, da so Slovenci in ne Nemci. Gustlja Štravs in Viktorja Svetino so torej brez besed ubili, Jožico pa so odpeljali v neznan. Od nje so hoteli izsiliti imena sodelavcev OF. Težko je reči, kaj vse so počenjali z njo pet dni. Cimpkov oče s Potokov jo je dobil mrtvo pod vasjo. Okrog vratu je imela ovito električno žico.

Jožica je bila rojena 27. januarja 1922. leta. Ubili so jo teden dni pred rojstnim dnem. Njen oče Jože je bil delavec v železarni (umrl 1974. leta). Mati Marija je umrla 1957. leta. V družini sta bila dva brata in dve sestri. Njena sestra Marija mi je povedala, da je Jožica nekaj dni pred ugrabitvijo dobila grozljivo pismo in letak z narisano črno roko. Že je pripravila nahrbtnik za odhod v partizane, a je čakala še na krojača, da ji sešije hlače.

Kmalu po umoru je bilo črnorokcem žal, ker so jo tako hitro umorili. Od nekega svojega agenta je namreč jeseniški gestapo dobil poročilo, da je Jožica nekaj dni pred ugrabitvijo sestavila spisek domačinov, črnorokcev. Gestapo je besnel; rad bi zvedel, odkod Jožici tako natančni podatki.

Nikjer na Gorenjskem črna roka ni tako divjala kot na Jesenicah in njeni okolici. Nekateri sedelavci OF so dobili tudi po deset grozljivih pism. Ponekod so črna roka ponoči narisali na hišo, v kateri je stanovala oseba, ki so ji grozili. Da bi partizanskim obveščevalcem in prebivalstvu zmešali sled, so takšna grozila pisma pošiljali tudi sebi, svojim sorodnikom in celo nekaterim članom nacistične stranke. Ljudje so bili zbegani, najsi so bili za Nemce ali partizane.

ČRNOROKCI V AKCIJI NA SODIŠČU

Bivšega partizanskega funkcionarja Janka Trojarja so kmalu videli med črnorokci. Prisoten je bil že pri prvem umoru decembra 1943. leta, ki ga opisujem v uvodu knjige. Zvonko, brat ubitega Gustlja Štravs, je izjavil: »Drugi dan je prišel kropit brata Tomažev Peter. Dobro je poznal Sokliča in Trojarja. Zaupal mi je, da je prejšnji večer videl, kako se Trojar in Soklič smukata okrog naše hiše. Tudi stric Franc Štravs je oba dobro poznal in prepoznal. Soklič brata Gustlja ni dobro poznal, zato se je zmotil in najprej ustavljal strica, ter mu izročil listek s črno roko. Trojar je skrit za drevesom opazil Sokličevo zмотo in ga tiho opozoril, da ni pravi. Soklič je vzel listek nazaj, stric pa je odšel v hišo. Ko je prišel brat, so počili strelji. Po moje je brata ubil Soklič. Trojar pa je bil na straži.«

Kako je Soklič prve tri umore opisal na sodišču 1948. leta v Ljubljani in še prej v preiskavi:

Tožilec: »Obtoženi Soklič je kot pripadnik terorističnih formacij gestapa sodeloval pri umorih pripadnikov narodnoosvobodilne vojske. Glede na to razširjam prvo točko obtožnice tako, da je kot pripadnik terorističnih formacij gestapa sodeloval pri umorih pripadnikov narodnoosvobodilnega gibanja in kot pripadnik te teroristične formacije umoril decembra 1943. leta Gustlja Štravs, Viktorja Svetino in januarja Jožico Kunstelj.«

Sodnik: »Obtoženi Soklič Janko, pristopite k sodišču. Kako se zagovarjate glede te razširjene obtožnice?«

Soklič: »Ni res. Likvidator je bil Ludviger z ilegalnim imenom Črt. Ubijal je po nalogu likvidacijskega odseka v Ljubljani, ki ga je vodil major Lesar.«

Sodnik: »Kako je bilo s prvim primerom, ko je bil ubit Štravs?«

Soklič: »Tisti večer sem bil res skupaj z Ludvigerjem, toda malo pred tem atentatom sva se ločila.«

Sodnik: »Kaj ste delali skupaj z Ludvigerjem?«

Soklič: »Skupaj z njim sem šel z dela z Jesenic.«

Sodnik: »Ste vedeli, kdo je Ludviger?«

Soklič: »Med četniki je bilo znano, da je Ludviger četniški likvidator za Gorenjsko.«

Sodnik: »Kdaj sta šla skupaj, ob kateri uri?«

Soklič: »Z Jesenic sva šla okrog šestih zvečer. Takrat, ko gredo delavci iz železarne domov.«

Sodnik: »Ob kateri uri je bil Štravs umorjen?«

Soklič: »Točne ure ne vem, mislim da je bilo okrog šeste.«

Sodnik: »Kdaj sta se z Ludvigerjem ločila?«

Soklič: »Po šesti uri.«

Sodnik: »Kje je bil izvršen umor?«

Soklič: »Blizu železarne. Jaz sem bil takrat že za ovinkom. To je bilo kmalu po šesti uri.«

Sodnik: »Sodišču je predložen zapisnik o zaslišanju prič Antona Štravs z dne 13. aprila 1948. leta. Anton Štravs, Zirovnica 40, upokojeni železničar, star 70 let, je izpovedal: 22. decembra 1943. leta ob 18.20 je Soklič kot organ gestapa ustrelil na Javorniku mojega sina Avgusta Štravs, ki je bil takrat star 28 let. Navedenega dne sem prišel na Jesenice, da bi si pomiril obleko. Ustavil sem se pri Brunarju, kamor je prišel tudi sin na večerjo. Nato je šel k nekemu mesarskemu pomočniku, da bi naročil, kaj je treba pripraviti za partizane. Pred Štravsovo hišo sta ga čakala Trojar in Soklič. Ubila sta ga s tremi strelji. Tomažev Peter je videl Sokliča hoditi pred hišo, kjer je stanoval sin. Po streljih je videl, kako sta Soklič in Trojar bežala. Soklič je skočil čez Mencingerjev plot. Drugi dan je bil ustreljen Viktor Svetina. Kaj pravite k tej izjavi?«

(Se bo nadaljevalo)

GRADITELJI, VAŠA SEZONA JE TU!

- OKNA 8% POPUST
- VRATA 10% POPUST
- KREDIT DO 20.000 DIN

PRODAJALNA GRADBENEGA MATERIALA

lesnina
KLANJ — PRIMSKOVO

PO ZDRUŽENIH DRŽAVAH MEHIKE

Piše: Milan Krišelj

7

Tam, kjer smo se začeli spuščati v tierra caliente — vročo zemljo — smo se za nekaj minut ustavili ob nekakšni restavraciji, ob kateri je bilo vse polno tovornjakov. Vsi so bili naloženi s tropskim sadjem; z bananami, s kokosovimi orehi itd. Restavracija je bila zanimiva po načinu strežbe in po originalni kuhinji. Kuhali seveda niso v zaprtem prostoru, saj je še zunaj prevročje, pač pa zunaj v velikih lončenih posodah, pod katerimi je žarelo oglje. Neko dekle je prodajalo eksotične ptice. Kupili smo dva ananasa in ju takoj pojedli. Sadje je tu napol zastoj. Za dva ananasa, ki jim tukaj pravijo pina, smo dali v našem denarju 5 din. Proti poldnevu smo se spustili že toliko nizko, da smo prišli v pravo tropsko klimo. Težko je z besedo povedati, kako je bilo vroče. Prispeli smo v mesto Orizaba. V Mehiki imajo navado, da za vsa večja naselja napišejo na obcestni tabli poleg imena kraja tudi število prebivalcev, tako da popotnik takoj ve, v kako velik kraj prihaja. Na tabli je torej pisalo, da ima Orizaba 128.000 prebivalcev. To mesto leži v široki dolini v vnožju istoimenskega vulkana, ki ima indijansko ime Citlaltepēc. Iz izredno slikovito mesto, nastalo po videzu sodeč tudi v kolonialni dobi. Po sredi mesta je široka ulica, na vsako stran pa nizke hiše, prav takšne, kakršnih smo videli nešteto v ameriških kavbojkah. Tudi vhodi v lokale so takšni — do pasu visoka nihajna vrata in nič drugega. Tu se ustavimo. Roman, ki smo ga zdaj že prekrstili v šefa, predlaga, da bi se malo okrepčali. Sprehodimo se po mestu gor in dol, ogledujemo, opazujemo, vohamo, nič kaj primernega nismo našli. Nenadoma šef zavije v restavracijo rekoč: »Kar bo, pa bo, nekaj bomo že naročili«. Ko vstopimo, se dvigne kakih 15 natakarjev, eden pristopi k nam in nas začne »obravnavati«. Roman spet enkrat pokaže svoje poliglotske sposobnosti pa ni dosti pomagalo. Da pridobimo na času, naročimo najprej to, kar znamo — pivo in koka-kola. Hitro prinese, prehitro. Nekaj časa se nemo opazujemo, nato se spomnim na moj priročnik, v katerem so opisana tudi vsa jedila. Mislim si, še najmanj tvegamo, če naročimo krompir. Hitro poiščem to besedo: potatas. Ocvrt krompir pa potatas fritas. To bo kar v redu, se vsi strinjamo, da je le nekaj toplega, lačni tako nismo preveč, ker je prevročje. Pokličemo natakarja in naročimo cuatro potatas fritas. Natakar pride, pa nas samo gleda in ponavlja besedo papas. Spet pogledam v priročnik in spet se prepričam, da je krompir potatas, natakar pa vztrajno ponavlja besedo papas in se ne premakne od mize. Mi potatas, on papas. Nazadnje se vdamo v usodo, pa naj prinese papas. Čez četrte ure nam je res prinesel ocvrt krompir. Zdal se nam je prižgala lučka. Natakar nas je dobro razumel, kaj hočemo, samo dokazati nam je hotel, da se po mehiško reče krompirju papas in ne tako kot mu pravijo Španci — potatas. Spet en dokaz več, kako zelo se oklepajo svojih posebnosti in navad in da od tega za nobeno ceno ne odstopajo.

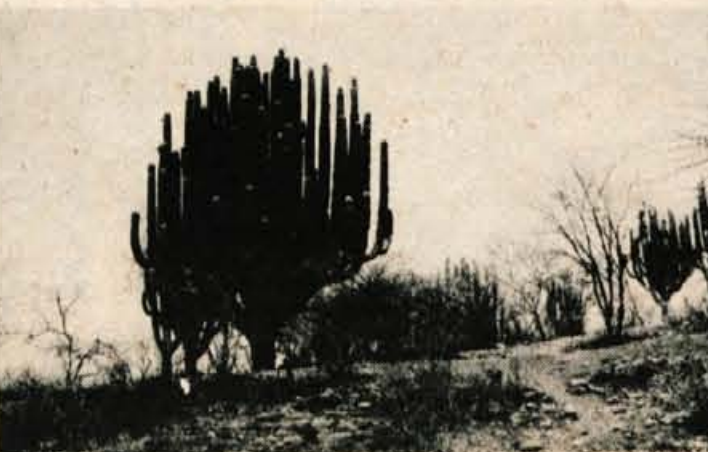
Še nekaj smo doživeli v tej restavraciji. Natakarja sem prosil, naj nam prinese današnji časopis Excelsior. Včeraj smo bili namreč v uredništvu in mogoče bo članek danes že v časopisu. Kmalu nam ga prinese. Ker je bil zelo obsežen, ga razdelimo na štiri dele in začnemo iskati. Prvi zakliče Matej: »Tu smo.« Z velikimi črkami je pisalo, da so štirje Jugoslovani zavzeli najvišji vrh Popocatepetla, zraven pa še fotografija in precej dolgo besedilo. Pokažemo tudi natakarju. Iz Orizabe nas pot vodi preko Cordobe do največjega pristanišča v Mehiki, to je mesto Vera Cruz. Pokrajina postane popolnoma ravna, brez gričkov. Je še vedno strokovno vroče. Na obeh straneh nas spremljajo banane, kokosove palme, mango, figusi in druga drevesa, katerim žal ne vem imena. Ob cesti je vse polno stojnic, v katerih ljudje prodajajo to, kar zraste v bližini. Te

Na trgu pred baziliko Guadalupe v glavnem mestu Mehike.

prodajalne so kaj preproste. Čez štiri navpike postavljene kole je napravljena streha iz palmovih vej. Streha je samo zaradi sence.

Pod streho pa je naloženo in obešeno sadje, največ je banan, ananasa in sadežev mango. Tukaj smo prvič videli banane, ki imajo samo en sadež dolg skoraj pol metra. To ni ribiška, je resnična. Po okusu so drugačne od tistih, ki jih poznamo. Ob eni takšni stojnici se ustavimo in nakupimo sadja. Čim bolj se približujemo morju, tem bolj pusta in suha postaja zemlja. Drevesa izginjajo, pojavijo se nekakšni pašniki, vendar nismo opazili nobene trave. Kravam in kozam se polagoma pridružijo še bivoli. Tu in tam naletimo na intenzivno obdelano zemljo, ki je ali last poskusne zadrage ali pa privatnega veleposesnika, latifundista, kakor jim tukaj pravijo. Končno zagledamo morje. Morje. Zrak se ohladi na znošno temperaturo. Vozimo dalje in pridemo v mesto Vera Cruz. Čudovito mesto, ki ima izredno lego, lepe moderne stavbe in vile in kar nam je bilo v tistem trenutku najbolj všeč, lepa plaža. Najprej smo zapeljali v mesto in pristanišče, si ogledali ogromne ladje in upali, da

Kaktus, naš večni spremljevalec v sušnejših predelih Mehike. V višino meri približno 10 metrov.

bo med njimi morda tudi kaka jugoslovanska, pa je ni bilo. Nakupimo nekaj razglednic, spominkov in vsak po en klobuk — slamnik, ki nas bo odslej ščitil pred tropskim soncem. Danes smo namreč opazili, da nihče in to prav nihče na deželi ni bil brez slamnika. Ob obali so prodajali očiščene korale vseh mogočih oblik, barv. Bile pa so vse po vrsti velike, prenerodne, da bi jih lahko nosili s seboj. Sravil sem jih le v fotoaparatu. Odhitimo na plažo, medtem pa preiščujemo o časih, ko je H. Cortes 1519 prav na tem področju osnoval prvo špansko naselbino na mehiškem ozemlju. Vera Cruz pomeni v prevodu pravi križ. Danes je lepo, veliko in snažno mesto z moderno industrijo, univerzo in muzejem, v katerem je prikazana kultura Olmekov. Pred nami plaža. Takega morja in take plaže še nisem videl. Ne vem, ali se mi je vse tako zdelo le zato, ker mi je bilo neznošno vroče in bi se vendarle že rad okopal in ohladil v morski vodi ali pa je bilo res tako lepo. No, danes lahko rečem, da je bilo res lepo.

Morje je tukaj plitvo, plaža iz mivke. Pa ne take, ki ti ostaja med prsti, da te potem srbi, ali da se noga udara, ko hodiš pač pa mivke, trde in mehke obnem. Trde, da lahko z avtom voziš po mili volji po njej, in mehke ko bos hodiš in skačeš. Morje pa toplo. Pretoplo. Največja privlačnost pa so valovi. Tisti, ki prihajajo anatomerno, od daleč in jim cvete zgornji rob, tisti, ki tako lepo in skrivnostno šumijo. Z avtom smo zapeljali kar na plažo. Precej pozno je že bilo, bili smo sami. Hitro smo zabredli v valove in plavali, plavali; prehitro je minilo, morali smo naprej. Ker nas jutri čaka še dolga pot, smo se odločili, da nekaj časa še vozimo, potem pa bi prespali kar zunaj, nekje ob morju. Pod milim nebom v spalnih vrečah. Vožnja zvečer je bila utrujajoča pa tudi nevarna. Vse polno ogromnih ameriških tovornjakov je bilo na cesti. V nekem majhnem naselju se ustavimo, popijemo pivo, nabavimo vodo in mimogrede vidimo, kako si domačini zvečer krajšajo čas z igro »domino«. Pri tem so bili zelo glasni, kar kaže na to, da so igrali za denar. Domine so bile bele, iz kamna. Spet naprej. Še nekaj časa se vozimo. Večkrat naletimo na ogenj. Prvič smo bili zelo vznemirjeni, ko nismo vedeli, zakaj gori. Ko pa smo videli, da se domačini v lesenih ali slamatih kočah še zmenijo ne za ogenj, ki jim plapolja pravzaprav pred pragom, smo se tudi mi navadili nanj. Slo je namreč za požigalništvo. Tisto požigalništvo, o katerem smo se učili že v tretjem razredu osnovne šole, da so ljudje, ko so živeli na stopnji praskupnosti, pa tudi še pozneje, požigali gozdove, da so s tem pridobili obdelovalne površine. To zdaj vidimo tukaj. Vendar to tukaj ni zgodovina, je stvarnost. Realnost v drugi polovici 20. stol. Gorelo je vse vprek, v glavnem podrast, tu in tam pa se je vžgala tudi kakšna palma in se seveda potem posušila. Tako delajo že dolgo, odkar so tu in še nekaj časa bodo tako delali. Tehnika se sicer razvija in spreminja, človek pa tejsicer svoji tehniki, le počasi in s težavo sledi. V Mehiki še prav posebno. Še vedno smo na cesti. Je že precej pozno. Večkrat nam prečkajo ceste živali, ki so bile še najbolj podobne velikim podganam in videvali kot morske rakovice velike pajke. Na mah nas je minila romantika, da bi prebili noč zunaj v družbi teh ponočnjakov. Odslej napeto opazujemo, kje bi bil kakšen napis, ki bi objavljal možnost prenočevanja. Ni bilo treba dolgo čakati. Nenadoma velik rdeč napis »Motel Miami«. Ustavimo, dobimo prenočišče. Zdalj smo tu v mali sobici, kjer pišem tale dnevnik, štirje. Šef in dohtar spita na posteljah, midva z Matejem pa na tleh. Saj je tako vseeno, kje ležiš, spati tako nihče ne more. Kljub klimatski napravi, ki je vgrajena, je vseeno pre vroče. Pod našim oknom se vneto pripravljata dve deklici za skiro, mimo pa vozijo tovornjaki, tako da imamo občutek, da ležimo sredi ceste.

Doktor pri osemindvajsetih

Jeseničan Marek Lenardič je spomladi letos kot prvi Jugoslovan promoviral iz ekološke znanosti

pine). Sledili so dolgi meseci intenzivnega preučevanja problemov varstva okolja, katerih plod je obsežna disertacija »Sociološka vprašanja ekologije s posebnim ozirom na Jugoslavijo«. Lenardiču je slednja spomladi letos, med promocijo v Zagrebu, navrgla drugi naslov doktorja znanosti, pri čemer ne gre pozabiti, da bo delo ostalo zabeleženo kot prva tovrstna študija takega domačega avtorja. Poglejmo, kaj so njene glavne vsebinske značilnosti.

ZA LEPSI »JUTRI«

Upošteva aktualne spremembe, ki jih doživlja človeštvo, tako visoko razvite meščanske države kot dežele v razvoju, je Lenardič skušal analizirati različne bazične odnose v kapitalizmu, seveda skozi prizmo marxistične sociološke vede. Želel je opozoriti na vrsto nerazčiščenih dilem okrog funkcije homo sapiensa v zapletenem ekološkem krogu. Kar trije razlogi zahtevajo čim hitrejšo ukrepanje, ugotavlja v uvodu, poudarjajoč, da se ogroženost biosfere vztrajno približuje stopnji, ko so potrebni široko zastavljeni in skrbno programirani zaščitni postopki. Nadalje pravi, da je obremenjevanje prostora spričo razmaha civilizacije dosegle nivo, ki postavlja pod vprašaj obstoj ljudi, ter dodaja, da buržuazna ureditev drsi v počasno smrt; če hoče zaustaviti samouničevalne procese, bo prisiljena ne le izoblikovati nove etične norme, marveč izpeljati revolucionarno preobrazbo v pojmovanju sveta in v izkoriščanju naravnih dobrin.

Kajpak Lenardič posega tudi v konkretne posledice homo sapiensovih početij. Zanimajo ga, denimo, stranski učinki gospodarske ekspanzije, pregreta proizvodnja in razsipavanje z energijo, poskusi orjaških monopolov, »držav v državi«, ki uporabljajo najrazličnejše metode, da bi zaobšli nedonosne investicije v preventivo ter prikrili katastrofalne rezultate svojega ravnanja, ipd. ipd. Posebej obravnava pomanjkanje hrane, estetski »teror«, izražen v kiču, šundu, arhitekturnih zablodah ter v poneumljajoči gospodarski in politični reklami, zastoje v spontani cirkulaciji kemičnih snovi zaradi poplave sintetičnih, nerazgradljivih materialov, zastrupljanje vode in

zraka, prekomerno izčrpavanje agrarnih površin, izsekavanje gozdov, iztrebljanje divjadi, zlorabljanje ekosistema v vojaške namene ter forsiranje zgrešene parole »Delajte in vsi lahko postanete bogati« namesto gesla »Povsod uskladiti potrošnjo s potrebami.« Ne izpusti niti dokaj znanih in pogosto pretresanih bojzani ob nenadzorovanem razmnoževanju prebivalstva, ob kopičenju nadležnih odpadkov in ob napredujoči eroziji.

PRISLUHNI MO ZNANSTVENIKOM, NE VRAČEM!

»Stanje ponekod še ni kritično,« je v pomenku dejal dr. Mavricijus Karel Lenardič, »saj so v ostalih področjih Zemlje cele pokrajine praktično nedotaknjene. Zelo hudo pa je v orjaških urbanih oziroma naselitvenih koncentracijah, kjer se gnetejo milijoni in milijoni revežev. Največ pozornosti sem zato posvetil rešitvam, ki jih predlagajo učenjaki in družboslovci, vodilni iskalci bolj smotrne, bolj pravične, stabilne in humane notranje organiziranosti človeške skupnosti. Privlači me iskanje globljih, razrednih vzrokov obstoječih naprotij ter dejstvo, da ljudje prej verjamejo mitom, legendam in praznim utvaram kot znanstvenim dognanjem, izsledkom in nasvetom.«

Potlej je spregovoril o načrtih za prihodnost. Živahni Gorenjec, ki aktivno obvlada angleški in nemški jezik, pasivno pa francoščino, ruščino in – malo slabše – kitajščino, namreč dokončuje dve knjigi: »Moderna politična situacija v razviti meščanski družbi« ter »Človek je ogrožen«. Obe namerava izdati v Avstriji in morda ju bomo kdaj pozneje imeli priložnost brati tudi v slovenskem prevodu.

No, razen pisanja knjig misli Lenardič v bodoče največ časa žrtvovati samostojnim raziskavam, publiciranju ter praktičnemu in teoretičnemu delu v okviru univerze in specializiranih ustanov. Maggi Stokes, novinarka newyorškega časopisa Wantage, očitno ni pogrešila, ko je pred leti, v zaključku intervjuja z današnjim Glasovim gostom, ugotovila, da si »ime mistra Mavricijusa Lenardiča velja dobro zapomniti, kajti mladi mož zanesljivo še ni rekel zadnje besede.« I. Guzelj

Črtomir Zorec

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

Središče slovenskih Ukev v Kanalski dolini

(76. zapis)

Se vedno smo v Ukvah v Kanalski dolini in še vedno nam je v mislih Prešeren. Saj njegovo ime tako često srečamo med Ukci, živimi in mrtvimi.

PESNIKOVO LICE

Kar nehote se mi vsili misel, če nima pesnikov priimek svoj davni izvor prav tu, v slovenskih Ukvah?

Se ena opora tej resda nekoliko smeli domnevi. Ko sem stopal med gomilami na vaškem pokopališču, se mi je oko ujelo tudi na ime Reze Prešeren. Skoro srh pa me je preletel, ko sem nad imenom zagledal pokojnično fotografijo: izredna podobnost s predstavo, ki se je v teku stoletja utrnila v vseh Slovencih kot pesnikova podoba! Lice mlade žene, umrle v mladosti 28 let, je res Prešernovo! Tako presenetljivo se ujema z opisi in upodobitvami pesnikovega obličja.

Iste mile oči, isti rahlo usločen nos, iste stisnjene ustnice, isto lepo čelo...

In potem, ko sem stisnil roko mnogim ukvanskim Prešernom (eden od njih se mi je skromno predstavil za Franceta Prešerna – tako je njegovo pravo ime in priimek!), kar nisem mogel prezreti njihovih živahnih drobnih sivkastomodrih oči in rahlo orlovsko usločenih nosov skoro pri vseh, ki nosijo ime našega poeta!

Toda, če je že tip teh ljubih naših zamejskih rojakov nekako značilen koroško-gorenjski, je pojav pesnikovega primka v takem številu v eni sami vasi gotovo naključje posebne vrste. To pa posebno zato, ker je vse doslej veljalo za zibel Prešernovega imena le radovljiško področje, čeravno najdemo posamezne Prešerne tudi v drugih slovenskih krajih.

Zato si ne morem kaj, da ne bi povabil vse one številne romarje na Višarje in še številnejše kupce pri trbiških kramarjih, naj se le zapeljejo nekaj pičlih kilometrov do Ukev, do najbolj slovenske vasi v Kanalski dolini. (Tam imajo tudi svoje slovensko prosvetno društvo Planika).

TUDI TO JE KOROŠKA!

Hote sem v te zapise vpletel tudi Kanalsko dolino, skoro našo Deveto deželo... Tako tujo, daljno, neznano – a vendar tako toplo slovensko!

Starejši rodovi se gotovo dobro spominjajo časov pred prvo svetovno vojno, ko je Kanalska dolina še pripadala vojvodini Koroški in je bila meja nekdanjega avstrijskega habsburškega cesarstva pri Pontablju, kakih 23 km zahodno od Trbiža.

Po razpadu avstro-ogrske monarhije je na osnovi diktiranih mirovnih pogodb pripadla celotna Kanalska dolina kraljevini Italiji, ki se je bolj zaradi diplomatskih sposobnosti kot zaradi kakih vojaških zaslug spretno uvrstila med zmagovalce. Za svoj skromen delež pri zmagi antante nad evropskimi osrednjimi silami je Italija dobila bogato plačilo: južni del Tirolske, dalmatinski Zader in nekatere otoke, Reko, vso Istro s Trstom in Gorishko, velik del notranjske Kranjske in del Koroške – Kanalsko dolino z Belo pečjo in Rabljem.

DEŽELICA POD VIŠARJAMI

Mladim je danes ves svet odprt, potovanja v daljne, tuje dežele niso nič posebnega. Lepo

pa je – če že to ni prava dolžnost? – da svoj domači kraj dobobra spoznaš, preden se podaš ogledovati druge kraje in ljudi.

Temu mladju je zato namenjena ta pripoved o izgubljeni koroški deželici pod visokimi Višarjami: (1790 m). Kje pa leži ta lepa dolina, kjer se marvajo in žebrajo po slovenije, kjer se tudi po vnanje nosijo kot Korošci v dolini Zilje, kjer radi pojo pesmi, ki so prav take kot v Rožu in Podjuni in kjer žive čvrsti gorjanci s toplimi, zlatimi srci v svojih prsah.

Deželici, ki leži pod Višarjami in zapadno od njih ob rečici Beli, pravi jo še po starem Kanalska dolina. Nima pa to ime nobene zveze s kakim kanalom – le ozkim dolinom tod okrog so prvotni prebivalci zaradi deročih voda rekli kar – kanali. In ime – čeprav ni lépo – se je obdržalo.

Kanalska dolina je usmerjena natančno od vzhoda proti zahodu. Na severu jo omejujejo poslednji izrastki Karavank in Karnijske Alpe, na jugu pa jo omejujejo zahodne Julijske Alpe. Vrhovi – mejniki doline na severu so: Črni vrh (1735 m), Ojsternik (2052 m), Kolk (1941 m) in Poludnik (1999 m); na južnem robu Kanalske doline pa kipe v nebo še višje gore: Mangart (2678 m), Viš (2666 m), Montaż ali Spik nad Policami (2752 m), Grmada (1539 m) in Lipnik (1647 m).

Dolina, o kateri bomo kramljali, prične na vzhodu nekoliko zahodno od Rateč, na skoro nevidnem razvodju (859 m) med vodami, ki teko v Savo in vodami, katerih tok je usmerjen proti Zilji in nato v Dravo. Tu, na tem razvodju, je zdaj tudi meja med Jugoslavijo in Italijo. In že smo v porečju Ziljice, ki dobi k svoji vodi še Jezernico iz Belopeških jezer in Rabeljski potok, ki priteče iz Rabeljskega jezera pod Predlom (1156 m). Pri Trbižu se vse tri hudourniške vode združijo v le navidezno kratko Ziljico, ki se iznenada vsa divja obrne proti severu, predre pri Megvarjih gorsko verigo in v ozki soteski pohiti v naročje koroške matere Zilje. Zajeda, ki jo je v tisočletjih izdolbla mladostno neugnana Ziljica, ima ob robih komaj še toliko prostora, da sta ob rečici speljani še cesta in železnica, ki vodita na Koroško. Tu je živec, ki geografsko še vedno veže koroško zemljo na obeh straneh meje.

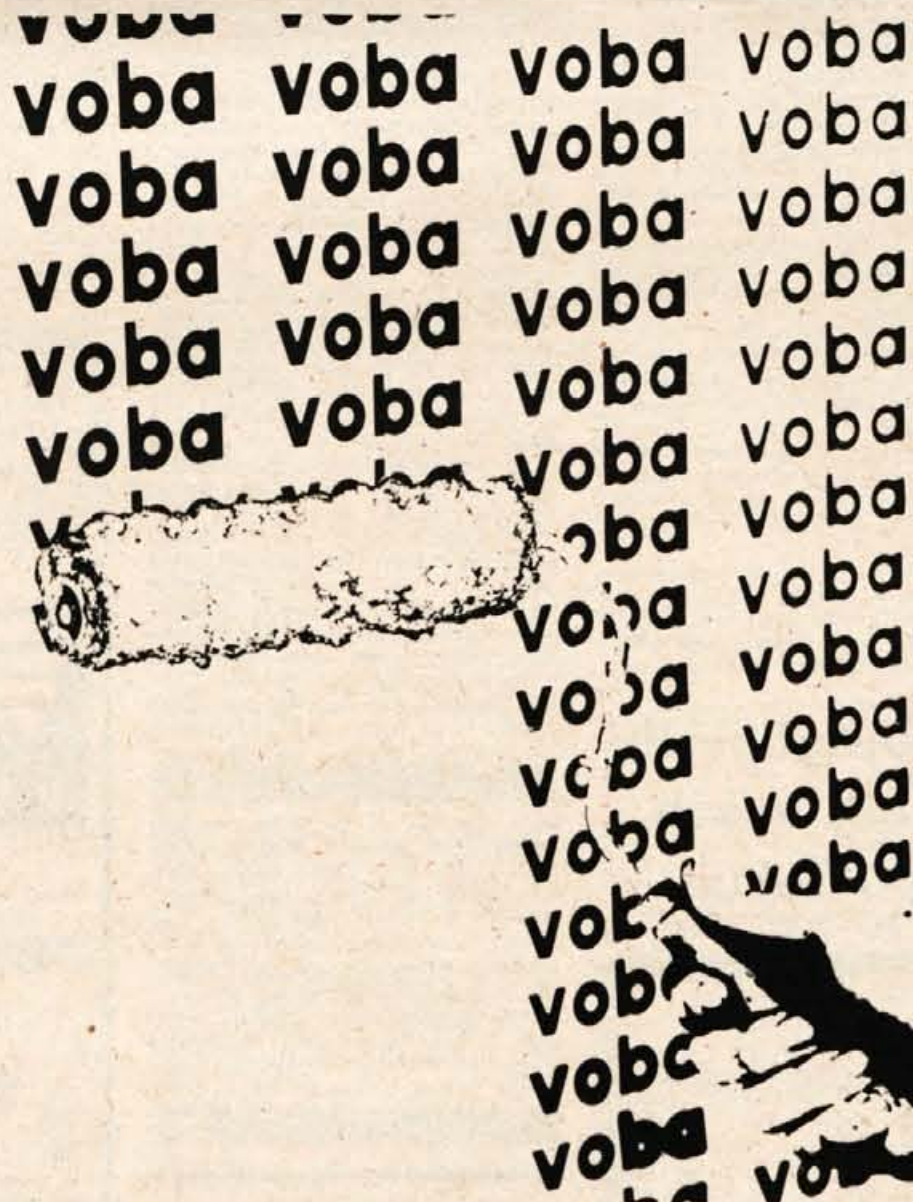
Le nekaj kilometrov zahodno od Trbiža, pri Zabnicah, smo spet na novem razvodju (817 m); to pot med vodami, ki teko v Črno morje in vodami, ki hite v naročje Jadranskega morja.

Tako smo prav v kratkem času prišli iz Savske doline v dolino Ziljice in zdaj v dolino Bele, ki pa je za Kanalsko dolino najznačilnejša in največja reka. Belo pojé mnogi potoki s severa in juga – tako da je pri Pontablju že kar močno vodnata.

Kanalska dolina ima le malo ravne korenine sveta. Od celotne površine, ki obsega nad 360 kv. km, je le 6 kv. km njiv in vrto, travnikov in planinskih pašnikov je nekaj čez 93 kv. km, planinskih gozdov je 139 kv. km, vse ostalo pa je nerodovito skalovje obrobni gora.

Spričo tega in visokogorske klime, ki ni naklonjena poljedelstvu, je tudi povprečna gostota prebivalstva izredno nizka, komaj 27 na kv. km. (Se bo nadaljevalo)

(se bo nadaljevalo)

voba barva zanesljiva pot do uspeha sami boste hitro in poceni olepšali svoj dom

CINKARNA CC CELJE

GLAS 15

Torek – 8. julija 1975

Dvigalo strahu

Dvigala so zares koristna po-
gruntavščina, zlasti danes, ko
štedimo pri zazidalnih površinah
in ko pospešno gradimo nebo-
tičnike in stolpnice. Je pa tudi
nekaj izjem. Dvigalo v desetnad-
stropni stavbi v ulici Moše Pija-
deja 44 v Kranju že sodi mednje.

Pet let mineva, odkar so se sta-
novaleci ršili v poslopje — in pet
let zapored jim vražji elevator
gremi življenje. Je namreč pravi-
cati posebnost. V svoji nepopoljš-
ljivi muhavosti je bil samo v
prvih šestih mesecih letos po-
kvarjen skupno 45 dni (!). A celo
kadar funkcionira, človek nikoli
ne ve, kaj ga bo obsedlo v
naslednji minuti. Neredko po-
dviga ter noro brzi gor in dol, ne
da bi ubogal pozivne signale obu-
panih čakajočih. Drugič spet tr-
masto obliči bodisi pod streho
bodisi v kleti in goče nikamor
več. Še slabše je seveda, če
«zabokira» med dvema nad-
stropjema ter potnike spremeni v
neprosto voljne ujetnike. Ure in
ure traja preden jih rešijo iz ko-
vinske kletke. Ker pa slednja ne
izbira žrtve in ker ne zataji le v
trenutkih, ko prevaža strasne
zaljublence, ki bi skarranteno
edini utegnili dobro izkoristiti,
pride pogosto do zelo kočljivih si-
tuacij. Predstavljajte si, da «ujame»
gospodinja, hitro domov,
kjer jo v kuhinji čaka jokajoči
dojenček ter napol skuhanu ko-
silo; predstavljajte si, da onemo-
goči sprehod invalidnemu dekle-
tu v 60 kilogramov težkem vo-
zičku ali da osami majhnega
otroka! Deklece v enem od
vrhnjih stanovanj je, kakor smo
slišali zaradi tovrstnih pripet-
ljajev zbolelo za klaustrofobijo
(patološki strah pred zaprtim
prostorom — op. p.). In kaj naj
storijo srčni bolniki ter astmatiki,
ki tudi prebivajo v zloglasni
betonski škatli? Naj mar tvegajo
pešačenje čez sto in sto stopnic?
Naj pokličejo gasilce?

«Zakaj ne zahtevate, da stvar
popravijo?» sem poburil zastop-
nico znevrane čete občanov, ki
je končna sklenila problem obe-
lodamiti v časopisu. In sem

zvedel, kako so strokovnjaki brez
moči, kako kmalu po obisku in-
stalaterja podjetja Radnik iz
Zagreba «zaboj» spet odpote
pokorščino, kako je Stanovanj-
sko podjetje Kranj baje zaman
skušalo najti trajnejšo rešitev,
kako so mu odgovorili, da
naprava ne bo nikoli v redu
tekla, da pa je zdaj ne mislijo
zamenjati, saj še ni amortizirana.
itd. Ljudem, razumljivo,
zmanjkuje potrpljenja. Izvedenec
kranjske ekipe Radnika Zagreb
sicer zmeraj dokaj naglo in
učinkovito posreduje, toda ob so-
botah, nedeljah in praznikih je
običajno nedostopen, kajti doma
nima telefona (!). Zato sta takrat
primorana stopiti v akcijo dva
«šišna samouka», ki približno
poznata princip delovanja ele-
vatorja in ki znata vsaj za silo
popraviti pregorele kontakte, za-
menjati varovalke ter zvezati
osmojene in potrgane žice v
strojnici. Ampak mar ne tvegata
življenja? Ali ni smrtno nevarno
odpirati vrata dvigala, zagozde-
nega sredi jaška?

Pred kratkim je kvalificirane-
mu monterju zmečkalo roko;
zdravniki so mu jo komaj rešili.
Zadeve ni nihče obešal na veliki
zvon, vendar se je treba vprašati,
kaj bo, če bo neopoda doletela
koga tretjega. Kdo je voljan
prevzeti nase odgovornost? Za-
nesljivo nihče. Ne zdaj in ne kdaj
pozneje. V prevačanju krivde
sma pač nenadkriljivi mojstri.
Katastrofo v zaključni fazi pre-
iskave najraje pripišemo objek-
tnim okoliščinam in naključju.
A pet let zavlačevanja, odlašanja
in izmikanja ni moč imenovati
«sigro naključja». Kaj pravite,
tovariši od Radnika in od
Stanovanjsko-komunalnega go-
spodarstva? Dejal bi, da ste pre-
cej malomarni, o čemer poleg na-
štetega lepo pričajo pokvarjeni
domofoni v bloku na Moše Pija-
deja 44, ki so kljub neštetim opo-
zorilom strank prebuda postavka
v strokovniku obveznih vzdrže-
valnih investicij in ki očitno ne
bodo deležni vzdržavitev.

I. Guzelj

Naši alpinisti na tujem

Slovenske alpiniste bo letos sreča-
ti v številnih tujih evropskih in
izvenevropskih gorah. Planinska
«smis» odprava na najvišji vrh Me-
hike Popocatepetl se je že srečno
vrnila. Desetčlanska odprava Aka-
demskega planinskega društva iz
Ljubljane, organizirana v počastitev
25. obletnice društva, se pod vod-
stvom Sandija Blažine pripravlja na
končni naskok do najvišjega vrha
Bele verige v šesttisočnikih južno-
ameriških Andov, za pot pa se že
pripravlja tudi 15-članska odprava
kranjskega Planinskega društva, ki
bo na Kavkazu gost sovjetskih
alpinistov. Krona slovenskega od-
pravarstva v tuja gorstva pa bo
spopad z južno steno himalajskega
vršca Makalu. Slovenski alpinisti
bodo krenili sredi avgusta, 22. mož
in fantov bo vodil Aleš Kunaver.
Razen tega bodo Slovenci poskušali
srečo tudi v drugih evropskih gorah
in doma, tako da bo letos v stenah
okrog 500 alpinistov. Pomembni
alpinistični srečanja bosta tudi ple-
zalnoalpinistični tabor v Vratih,
začel se je v nedeljo, in ple-
zalnoalpinistični tečaj, ki se bo
pričel 17. julija in bo trajal deset
dni. Bo prav tako v Vratih. U. Z.

Še dvanajst jih je

3. julija je minilo 32 let, ko je v
boju na Pokljuki pod planino Lipan-
co padlo junaške smrti 15 partizan-
skih borcev, 19 pa so jih nacisti ujeli
in odpeljali v Begunje. Nekatere so
ustrelili, druge pa odpeljali v tabori-
šča smrti. V tem boju je veliko
žrtvovala udarna četa Gorenjskega
odreda.

Člani so se borci nekdanje udarne
čete po dolgih letih zbrali pri spo-
meniku, ki stoji v bližini takratnega
tabora in bitke z nacisti. Bilo jih je
trinajst. Tudi letos, 28. junija, so se
zbrali. Vsi so prišli. Manjkal je le
Ivan Lah-Jakopčev iz Gorij, ki je
lani umrl. Obujali so spomine in
sklenili, da se prihodnje leto spet
srečajo ob obletnici bitke.

M. S.

Večji obisk v kampu in kopališču

Sredi junija je postalo živahno
tudi na radovljiskem kopališču in v
kampu. Kopališče so že spomladi
uredili. Čeprav so za obnovo in ne-
katera druga dela porabili prek
50.000 dinarjev, je kopališki odbor
pri svetu krajevnih skupnosti Radov-
ljica sklenil, da letos ne bo povečal
vstopnine. Tako so vstopnice za odr-
asle 4 dinarje, za otroke pa 3. Ob
sobotah in nedeljah pa so karte za
dinar dražje.

Prenočevanje in bivanje v kampu
pa se je letos podražilo za 20 odstot-
kov. Tako znaša bivanje za tričlan-
sko družino na dan 47 dinarjev.
Kljub podražitvi pa kaže, da bo
kamp letos bolj obiskan kot lani.
Večji obisk pa so doslej zabeležili
tudi na kopališču kot lani ta čas.

Kopališki odbor namerava letos
za goste v kampu pripraviti tudi
nekaj kulturnih prireditev. Organi-
zirati pa nameravajo tudi krajsje
izlete po Gorenjski. JR

Jubileji petih planinskih postojank

Letos slave visoke jubileje znane
slovenske planinske postojanke,
zgrajene v času prebujajočega se
planinstva in alpinizma, ki je dobi-
valo že dokaj organizirane oblike.
Jubilantje so Vodnikova koča na
Velem polju, zgrajena leta 1895, Če-
ška koča nad Jezerkim, zgrajena
leta 1900, sedanji Aljažev dom v
Vratih, zgrajen leta 1910, Prešerno-
va koča na Stolu, zgrajena istega
leta, in Kadilnikova koča na vrhu
Golice, ki so jo planinci postavili
leta 1905, levji delež pa je nosil
Franc Kadilnik. Omenjene postoj-
anke so do danes spremenile podo-
bo, se modernizirale in povečale.
Vendar zaradi naraščajočega obiska
gora še kličejo po povečavah in mo-
dernizacijah. Kaže, da bo večina teh
želja uresničenih do leta 1978, ko
bomo slavili pomemben jubilej,
200. obletnico prvega pristopa na
Triglav. Omeniti velja, da je skoraj
milijonska množica obiskovalcev na-
ših gora prisiljena prenočevati le v
okrog 170 planinskih domovih, ko-
čah, zavetiščih in bivakih. U. Z.

RAZSTAVA CVETJA V CERKLJAH — V četrtek zvečer je turistično dru-
štvo Cerklje v osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah odprlo tradicionalno
razstavo cvetja in lovstva. Tokrat sodeluje na bogati razstavi okrog 30 podje-
tij in 50 gospodinj ter lovška družina Cerklje. Letos je zanimanje za razstavo
zelo veliko, saj si jo je že v prvih dneh ogledalo nekaj tisoč obiskovalcev. Raz-
stavo so zaprli sinoči, danes dopoldne pa bo razprodaja cvetja. — A. Ž. —
Foto: F. Perdan

Utesnjenost učilnic in igralnic

Na Jesenicah občutno primanj-
kuje šolskega prostora in tudi pro-
stora za varstvo predšolskih otrok.
V zadnjem času so v jeseniški občini
sicer intenzivno vlagali in zgradili
več vrtec in več novih šol: v Moj-
strani, v Kranjski gori, v Žirovnici —
problemi pa nastajajo z uvajanjem
celodnevne osnovne šole posebno na
Jesenicah in na Koroški Beli.

Računajo, da je v jeseniški občini
na enega učenca 4,6 kvadratnega
metra prostora, od tega 2,5 kvadrat-
nega metra učnega. Na Jesenicah bi
potrebovali 10.000 kvadratnih me-
etrov šolskega prostora in tri nove
telovadnice, če hočejo postopoma
preiti na celodnevno osnovno šolo.
Jesenj bi prešla na nov urnik
osnovna šola v Žirovnici, nato pa
naslednje leto osnovni šoli v Kranj-
ski gori in v Mojstrani. Obenem pa
se na Jesenicah resno pripravljajo
na gradnjo nove šole na Plavžu in
na preureditev osnovne šole na Ko-
roški Beli. Eden izmed virov financir-
anja naj bi bil tudi samoprispevek
občanov. Zanj bi se odločali jeseni
na referendumu.

Precižnejše težave so tudi s kadri,
saj bi ob celodnevni osnovni šoli na
vseh šolah potrebovali 84 pedago-
ških delavcev. Že zdaj pa je 22 neza-
sedenih delovnih mest, 11 pedago-
ških delavcev pa še vedno nima
ustrezne strokovne izobrazbe.

Kljub izdatnim naložbam v vzgoj-
no-varstvene ustanove v zadnjih ne-
kaj letih pa tudi le-te niso brez pro-
blemov. Z različnimi adaptacijami in
novogradnjami so delno omilili pro-
blem varstva. Kljub temu so lani
odklonili 124 prosilcev. Od leta 1968
do leta 1972 se je na Jesenicah rodilo
1090 otrok, od tega je vzgojno-var-
stvene ustanove obiskovalo 724
otrok. Po rezultatih analize, ki so jo
izdelali strokovni delavci ob testir-
anju šolskih novincev — 419 otrok —
so preizkusne teste opravili bolje
tisti otroci, ki so prej obiskovali
vrtec. 291 otrok je bilo deležno pred-
šolske vzgoje v vrtec in le-ti so
opravili preizkus znanja in sposob-
nosti s povprečno oceno 36,1. 198

Popravek

V članku «Skupno praznovanje
visokega jubileja», objavljenem v
petek, 27. junija, na 11. strani 49.
številke Glas, nam jo je tiskarski
skrat grdo zagodel. Ko naštevamo
osemdesetletnike, udeležence sreča-
nja najstarejših prebivalcev kraje-
ne skupnosti Sv. Duh — Virmaše, so
pomotoma izpadla imena Ivana Če-
mažarja iz Form (81 let) ter Ivane
Kalan (85 let) in Marije Triler (83
let) iz Virmaš. Prizadejim se vlnudno
opravičujemo in jih prosimo za
razumevanje. Uredništvo

otrok pa je obiskovalo poprej le
malo šolo, njihova ocena je bila
slabša: povprečno 33,2. Vzgojitelji in
pedagogi si na Jesenicah tudi priza-
devajo, da bi 240-urna mala šola
postopoma prerasla v letoletno malo
šolo.

V vzgojno-varstvenih ustanovah
jeseniške občine: v obeh vrtec na
Jesenicah, v vrtec ob osnovnih šo-
lah v Mojstrani, v Kranjski gori,
v Žirovnici in na Koroški Beli ter
v oddelčnih vrtec razpolagajo s sku-
paj 32 igralnicami. Javorniški Rovt,
Belca in Planina pod Golico so kraj-
kjer oddelkov vzgojno-varstvenih
ustanov še nimajo. Utesnjenost v
vrtec — normativ presežejo za 17
odstotkov — narekuje najprej grad-
njo montažnega vrca na Koroški
Beli za osnovno šolo, kjer bo pro-
stora za 160 otrok. Kuhinjo za pred-
šolske otroke in za osnovnošolske
otroke na Koroški Beli pa bodo ure-
dili v šolski stavbi in bo nudila
obroke za skupaj 800 otrok.

Deloma bodo kmalu problem rešili
na samih Jesenicah, kjer bodo z do-
graditvijo nove stolpnice na Plavžu
v priložju uredili prostor za 6 novih
igralnic. D. Sedej

Gradbeno podjetje Sava z Jesenic obnavlja «železniške» bloke na Jesenicah.
Zdaj bodo dokončali že drugi blok, nato pa nadaljevali še s tretjim. S tem
bodo pridobili 72 novih družinskih stanovanj. — Foto: B. B.

Podjetje za ptt promet Kranj

komisija za štipendiranje razpisuje

- 2 štipendiji za študij na Elektrotehniški fakulteti — smer šibki tok
- 1 štipendijo za študij na Pravni fakulteti
- 1 štipendijo za študij na Ekonomski fakulteti

Prošnje sprejema komisija za štipendije pri Podjetju za ptt promet Kranj.

SGP Projekt Kranj, Nazorjeva 1

po sklepih pristojnih samoupravnih organov
razglašja naslednje prosto delovno mesto:

ZA SDS SKUPNE SLUŽBE:

šefa priprave dela

Pogoj: diplomirani gradbeni inženir, 10 let delovnih izkušenj,
opravljen strokovni izpit in znanje 1 svetovnega jezika

**Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti in dosedanjih
delovnih izkušnjah sprejema kadrovska socialna služba —
Kranj, Nazorjeva 1. Razglas velja 8 dni po objavi.**

RAZPRODAJA

ženske dolge poletne hlače
iz poliestra v raznih barvah
po ceni

100 din

v prodajalni Tekstil
(pri Adamiču)

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodaj rabljen, kombiniran, visok OTROŠKI VOZICEK. Kovač, Dolenja vas 16, Selca 3718
Prodaj suha BUKOVA DRVA in KRAVO po prvem letu. Rihtaršič, Lajše 19, Selca 3719
Prodaj 680 kosov italijanske POLROLIT OPEKE, velikosti 60x25x4 cm. Andrej Lapuh, Cankarjeva 8, Radovljica 3720
Prodaj HRASTOVE in SMREKOVE PLOHE. Petrič, Trata 1, Cerklje 3721
Prodaj KRAVO, 3 leta staro. Praprotnik Marija, Mošnje 30, Radovljica 3722
Prodaj ceneje kot v trgovini aluminijaste RADIATORJE Gorenje - 70 členov. Naslov v oglasnem oddelku. 3723
Prodaj KONJA. Goriče 3, Golnik 3724

Prodaj lepo, 5 let staro KOBILU, za vsa kmečka dela, primerna tudi za turizem. Zabnica 23 3725

Prodaj nov OBRAČALNIK za moti kosilnico. Jan, Višelnica 5, 64247 Zg. Gorje 3726

KOSILNICO BCS z vozičkom in TRAKTOR GILDNER s kosilnico, plugom in jermenico, 18 KS, prodaj. Skok Franc, Ropretova 25, Mengeš 3727

Prodaj ca. 900 kg ZELEZA profil 10 mm. Jaklič Franc, Tomažičeva 4, Kranj 3728

Prodaj dve dvodelni OMARI in dva POLKAVČA. Wagner, JLA 6, 9, nadstr., Kranj 3729

Prodaj 8 let starega KONJA. Pivka 15, Naklo 3730

Prodaj BIKCA, pol leta starega. Kunc, Begunje 9 3731

Prodaj TELICO v devetem mesecu brejo. Ilovka 2, Kranj 3732

Prodaj KRAVO v devetem mesecu brejosti, ki bo tretjič telila, dobra mlekarica in 3 kub. m suhih SMREKOVH PLOHOV. Spodnja Lipnica 20, Kamna gorica 3733

Prodaj TRANSISTOR na kasete, znamke IDOL RECORDER NORD MENDE. Ržen Janez, Svelteljeva 1, Senčur 3734

Prodaj 3000 kosov nove cementne folie STRESNE OPEKE po ugodni ceni. Kridričeva 71 pri kolodvoru, Škofja Loka 3735

Ugodno prodaj novejšo leseno STAVBO, primerno za garažo, gradbenike, drvarnico itd., krito z opeko, montaža enostavna. Šesko, Milje 33, Senčur 3736

Prodaj ELEKTROMOTOR 7,5 KW in dolgo POROČNO OBLEKO št. 40. Telefon 41-037. 3737

Prodaj rdeč in črn RIBEZ. Vomberger, Cerklje 1 3738

Prodaj JUNICO s teletom. Zg. Bela 57 3739

Prodaj kombinirano BRAUNOVO PEČ, popolnoma novo. Cena 2000 din. Podbrezje 10, Duplje 3740

Prodaj novo dirkalno, neobdrgnjeno integralno ČELADO. Panjan, Vincarjeva 10, Škofja Loka 3763

Prodaj 1000 navadnih ZIDAKOV. Habjan, Delavska 25 3764

Prodaj SLAMOREZNICO s puhalnikom in verigo ULTRA. Srednja vas 55, Senčur 3765

Prodaj plemenskega BIKA simentalca 22 mesecev starega. Zg. Besnica 50 3766

Prodaj novo TERMOAKUMULACIJSKO PEČ AEG in TELEVIZOR RR Niš po zelo ugodni ceni in pogojih. Starc Rajko, Senično 33 3767

Prodaj LES za ostreže in MOPED T 12 dobro ohranjen. Adergas 35, Cerklje 3768

Prodaj 5 komadov novih ruskih gum 13 - 155. Križaj, Cegelnica 19 3782

kupim

Kupim HLADILNIK do 80 litrov - rabljen. Naslov v oglasnem oddelku. 3754

Kupim tračno ŽAGO za hlovovino. Naslov v oglasnem oddelku.

vozila

Ugodno prodaj KOLESA za zastavo 1300 ali 125. Alpska 33, Lesce 3741

FORD TAUNUS 12 M, 1964 letnik. MENJALNIK in motor od fiata 750, 400 kg BETONSKEGA ZELEZA 8 mm in 0,5 kub. m HRUŠOVH

posesti

ZAZIDLJIVO PARCELO do 400 kv. m kupim za hišo ali vikend do 10 km iz Kranja. Ponudbe na oglasni oddelek Kranj pod »Hiša ali vikend« 3757

Kupim starejšo HIŠO ali pol nove v okolici do 20 km iz Kranja. Ponudbe pod »Gotovina« 3758

priveditve

GASILSKO DRUŠTVO PREDOSLJE priredi v nedeljo, 13. julija ob 15. uri v okviru praznovanja 70-letnice društva VRTNO VESELICO. Za ples bo igral ansambel Vilija Petriča s humoristom. 3778

televizija

sreda 9. JULIJA

16.35 Madžarski TVD (Bg), 18.00 Obzornik, 18.10 Vrančeve dogodivščine, B, 18.40 Po sledih napredka, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.00 V El Pau postaja vroče - film, 21.45 Miniature: Trpanjski glasbeni večeri, B, 22.05 TV dnevnik (Lj)

UHV - oddajnika Krvavec in Pohorje

17.25 Poročila, 17.30 Pahljača - otroška oddaja, 18.00 Kronika Osijeka, 18.15 Narodna glasba, 18.35 Znanstveni studio, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zabavna oddaja, 20.45 24 ur, 21.00 Feljton, 21.35 Ura nemišine - nadaljevanka, 22.35 Stamenca - balet

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Kako zelena je bila moja dolina - film, 21.50 Človek in čas - dok. oddaja, 22.20 TV dnevnik, 22.40 Dokumentarna oddaja

V EL PAU POSTAJA VROČE - francosko-mehiški film, 1959; režiser Louis Bunuel, v gl. vlogah: Gerard Philippe, Maria Felix, Jean Servais;

Louis Bunuel, pojem filmskega surrealizma, je znan po predvojnih filmih Andaluzijski pes, Zlati vek, Zemlja brez kruha, po vojni pa Nazarin, Viridiana, Diskretni šarm buržoazije. V El Pau postaja vroče je njegovo manj znano delo. V silno zapleteni melodramsko obarvani zgodbi iz neke imaginarnе južnoameriške diktatorske vladavine izstopa usoda mladega idealista, ki bi rad v teh pogojih uspel in ustvaril politično kariero. Tu pa je seveda rezervirano za brezobzirne stremulje.

četrtak 10. JULIJA

16.35 Madžarski TVD (Bg), 18.05 Obzornik, 18.20 Vzpon človeka, B, 19.10 Risanka, B-19.30 TV dnevnik, 20.00 J. Otčenšek: Nekoč je bila hiša - nadaljevanka, B, 21.15 Kam in kako na odhiti, 21.25 Diagonale, 21.55 Jazz na ekranu: Boška Petrovič Convention - 2. del, B, 22.25 TV dnevnik (Lj)

UHV - oddajnika Krvavec in Pohorje

17.25 Poročila, 17.30 Ulica sezam, 18.00

kino

Kranj CENTER

8. julija ital. barv. pust. TEDEUM ob 16., 18. in 20. uri
9. julija ital. barv. pust. TEDEUM ob 16., 18. in 20. uri
10. julija nem. barv. krim. PO SLEDI IZGINULI ŽENSKO ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

8. julija nem. barv. komed. SMESNE STRANJIV. JENJA ob 18. in 20. uri
9. julija amer. barv. akcij. ČRNI SERIF ob 18. in 20. uri
10. julija ital. barv. erot. KO SO SE ŽENSKO UČILE LJUBITI (ni primeren za otroke) ob 18. in 20. uri

Tržič

8. julija amer. barv. akcij. ČRNI SERIF ob 18. in 20. uri
10. julija jug. barv. vojni RDEČI UDAR ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

9. julija amer. barv. grozlj. SLAMNATI PSI ob 18. in 20. uri
10. julija amer. barv. grozlj. SLAMNATI PSI ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

8. julija švic. barv. komed. POZIV ob 20. uri
9. julija švic. barv. komed. POZIV ob 18. in 20. uri
10. julija angl. barv. grozlj. STRAH V NOČI ob 20. uri

Železniki OBZORJE

9. julija amer. barv. western RDEČI OBLAK NAD RIATOM ob 20. uri

Jesenice RADIO

8. julija ital. barv. pust. GUSARJI Z ZELENega OTOKA
9. julija amer. barv. CS western OGNJENI OBRAČUN

Jesenice PLAVZ

8. julija amer. barv. CS pust. KRALJICINA OGRJICA
10. julija amer. barv. CS krim. ZADNJA PRILIKA

Kranjska gora

9. julija ital. barv. pust. GUSARJI Z ZELENega OTOKA
Radovljica

8. julija amer. barv. AMERICAN GRAFFITI ob 20. uri
9. julija franc. barv. krim. komed. UM KRALJE ob 20. uri
10. julija ital. barv. zabavni MALI GREH ob 20. uri

Bled

8. julija ital. barv. zabavni MALI GREH ob 20. uri
9. julija amer. barv. AMERICAN GRAFFITI ob 20. uri
10. julija nem. barv. zabavni KAJ DELAJO BREZDELNE GOSPODINJE ob 20. uri

Kronika Splita, 18.15 Zabavna glasba, 18.35 Izobraževanje, 19.05 Kulturni pregled, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Krog, 20.45 Profesor Baltazar, 20.55 Slavnostna otvoritev dubrovniških poletnih prireditelj, 21.35 24 ur, 21.50 Odpisani - nadaljevanka

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Bika za ranjence, 20.45 Reflektor, 21.30 Dokumentarni film, 21.45 TV dnevnik, 22.05 Splitske poletne prireditelje 75; koncert

petek 11. JULIJA

16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.55 Obzornik, 18.05 Morla vas zanima: Letališče Brnik - 1. del, 18.40 Ansambel Gorenjci, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski notranje-politični komentar, 20.00 Ljudje bodo spregovorili - film, 21.45 625, 22.05 TV dnevnik (Lj)

UHV - oddajnika Krvavec in Pohorje

17.25 Poročila, 17.30 Otroška TV, 18.00 Kronika Reke, 18.15 Narodna glasba, 18.45 Od zore do mraka, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Boljši cirkus - TV drama, 21.00 24 ur, 21.15 Gost urednik: Slavko Zlatič, 22.25 Glasba brez meja

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Gruzinski narodni plesni ansambel, 21.00 Na skriti fronti - serijski film, 21.50 TV dnevnik, 22.10 Solstvo na Karoskem - dok. oddaja TV Ljubljana

radio

sreda 9. JULIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani, 9.20 Godala in ritmu, 9.30 Jugoslovanska narodna glasba, 10.15 Po Talijanskih poteh, 11.20 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Popevke brez besed, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesnjico mladim na počitnice, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 15.35 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Glasbena medija, 16.50 Človek in zdravje, 17.20 Poletni divertimento, 18.05 Ogledalo našega časa, 18.15 Zvočni signali, 19.40 Minute z ansambлом Gorenjci, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Stop-pops, 20.21.50 Oddaja o morju in pomorščakih, 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Jazz pred polnočjo

Obletnica

V tihi bolečini mineva leto dni odkar nam je kruta usoda iztrgala iz naše srede predrago mamico, ženo, hčerko in sestro

Anko Resman roj. Koželj učiteljico z Jesenic

Se vedno čutimo globoko hvaležnost do vseh, ki so ji skušali rešiti njeno mlado življenje, prav tako vsem ustanovam, posameznikom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, pa še do vseh, ki se še danes spominjajo naše drage Anke.

Njena mala Urška z očkom, mama, ata, brat in sestra z družinami.

Jesenice, Zapuže, Bled, 6. julija 1975

Zahvala

Ob preranem udarcu usode, ko nas je za vedno zapustil naš najdražji in nenadomestljivi mož, očka, sin, brat, stric, svak in zet

Jelo Selan

se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znanecem in prijateljem, ki ste se v tako velikem številu od njega poslovili in ga spremili v njegov prerani grob. Posebno zahvalo kolektivoma Planike Kranj in IBI Kranj, cerkvenemu pevskemu zboru in čestiti duhovščini za obred in spremstvo, zvonarjem, učencem in učiteljem osnovne šole Davorin Jenko Cerklje ter zborom Davorin Jenko Cerklje, France Marolt Kranj, oktetu Svoboda Britof za ganljivo petje in vsem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani, nam nesebično pomagali in z izrazi sožalja lajšali našo bolečino. Vsem iskrena hvala!

Neutolažljiva žena Marija, sinovi Dane, Tomo in Marko v imenu sorodstva.

Trata, 2. julija 1975

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, kopirarstva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 - Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malo-oglasni in naročniški oddelek 21-194. - Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 1,50 dinarja. - Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

nesreče

Voznik umrl

V četrtek, 3. julija, ob 23.45 se je na lokalni cesti med Gradom pri Cerkljah in Senturško goro pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Cirilu Bolka (roj. 1948) iz Cerklj. Bolka je peljal s Senturške gore proti Gradu z neprimerno hitrostjo. V ostrem in nepreglednem ovinku je zapeljal čez rob ceste in se prevrnil po strmini. Med prevračanjem avtomobila je voznik padel ven in zaradi hudih ran na kraju nesreče umrl.

Trčil v steber

V petek, 4. julija, ob 20.50 uri se je na Cesti železarjev na Jesenicah pripetila prometna nezgoda vozniku Stanku Špecu (roj. 1934) z Jesenic. Pri hiši št. 19 je nenadoma zapeljal skrajno desno in trčil v betonski steber mostu. Voznik je bil v nesreči lažje ranjen.

Mopedist pobegnil

Na Ribenski cesti na Bledu se je v soboto, 5. julija, nekaj po 23. uri pripetila prometna nezgoda. Brigita Kosmač (roj. 1954) je šla skupaj s prijateljico peš po Ribenski cesti. Tedaj je pripeljal neznan mopedist in se od zadaj zaletel v Kosmačevo, da je padla in se huje ranila. Tudi mopedist je padel, vendar se je pobral rekoč, da ni nič hudega in odpeljal naprej. Očividci so povedali, da je vozil rdeč moped, na sebi pa je imel temen, verjetno usnjen jopič in svetlo rumeno čelado s ščitnikom.

Umaknil se je s ceste

V petek, 5. julija, popoldne se je na cesti med Sp. Lipico in Taležem pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Branko Bukovec (roj. 1952) iz Ljubljane se je umakal skrajno desno nekemu avtomobilu, ki je pripeljal z veliko hitrostjo. Bukovec je zapeljal pri tem čez rob ceste, tako da se je avtomobil prevrnil na streho. Voznik si je v nesreči pretresel možgane in so ga prepeljali v bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 20.000 din.

Neprimerna hitrost

V soboto, 5. junija, okoli 22.30 ure se je na cesti tretjega reda med Puštalom in Soro pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Frlan (roj. 1955) iz Grenca je vozil proti Sori. Pred vasjo Draga ga je zaradi neprimerne hitrosti na makadamski cesti v ostrem ovinku zaneslo v levo s ceste v breg. Pri trčenju si je sopotnik Franc Urh iz Virmaš zlomil roko. Škode na vozilu je za 6000 din.

s sodišča

Goljufal s hranilno knjižico

Okrožno javno tožilstvo v Kranju je vložilo obtožnico proti Janezu Hribarju (roj. 1943) po poklicu mizarju iz Gorice pri Radovljici. Obtožnica mu očitava kaznivo dejanje goljufije in ponarejanja listin v nadaljevanju.

Hribar se je namreč domislil, da bi se dalo tudi brez vlaganja na hranilno knjižico dvigovati denar. To je napravil na kaj enostaven način. V knjižico, ki mu jo je izdala Ljubljanska banka PE Škofja Loka, je pred vpisan polog in saldo 901,05 din pripisal številko 4 in že je imel na knjižici skoraj pol milijona starih din. Novembra lani je tako dvignil v Kranju 1500 din, čez nekaj dni na pošti v Radovljici 2400 din in konec meseca spet na kranjski pošti 500 din. Ko je bil na knjižici spet saldo 901,05 din, mu je spet pripisal spredaj številko, tokrat najvišjo možno, kar 9, in že je imel vpisan skoraj milijon starih din. Denar je dvigal kot prej na poštah in v hranilnicah. Do 18. januarja letos je na ta način dvignil s ponarejanjem 23.100 din. Ko pa je hotel konec januarja v Ljubljanski banki v Kranju dvigniti 3500 din, je uslužbenka banke ugotovila, da ima dejansko negativni saldo na knjižici ter mu jo zadržala ter na ta način to enostavno bančno poslovanje Janeza Hribarja prekinila.

L. M.

Žalostno slovo od tovarišev

Pretekli teden so položili v prerani grob žrtve iz na Jezerskem strmoglavljenega helikopterja republiškega sekretariata za notranje zadeve, ki je sodeloval v humani reševalni akciji: Franca Grudna iz Ljubljane, ki so ga reševalci že oteli smrti, pilota Franca Štajerja iz Medvod in zdravnika ter gorskega reševalca iz Kranja dr. Gorazda Zavrnik. Mnogična ljudi jih je pospremila na zadnjo pot in s tem dokazala, kako visoko so bili cenjeni njihovo požrtvovalno delo, samoopovedovanje, pogum in pripravljenost pomagati ljudem v nesreči. Slovenska planinska organizacija je s tragično nesrečo zgubila tri zveste člane, gorska reševalna služba, ki sta ji Franc Štajer in dr. Gorazd Zavrnik leta zvesto služila, pa dva izurjena strokovnjaka izrednih človeških vrlin ter učitelja mlajše generacije gorskih reševalcev.

Od pokojnih Franca Štajerja in dr. Gorazda Zavrnik so se na žalnih sejah poslovile organizacije in društva, ki sta jim pripadala. Tako se je pretekli teden sestal na žalni seji komite občinske konference ZKS Kranj, katerega član je bil pokojni Zavrnik. O njegovem življenju in delu je govoril sekretar komiteja Henrik Peternelj. Žalne seje so bile tudi v Zdravstvenem domu Kranj, kjer je bil zdravnik in gorski reševalec dr. Zavrnik zaposlen. Prvega julija je bila za pokojnima Zavrnikom in Štajerjem žalna seja upravnega odbora Planinskega društva Kranj, katerega člana sta bila. Udeležili so se je tudi načelnik UJV Kranj Stane Mihalič, načelnik komisije za gorsko reševanje pri PZS Bine Vengust in načelnik podkomisije za letalsko reševanje, višji inšpektor inž. Ivo Samec. Izzvenele so žalostne besede slovesa, obenem pa je bilo izrečeno prepričanje in odločnost, da je treba reševalno službo še naprej izpopolnjevati in modernizirati, usposabljanje nove ljudi in skrbeti še za popolnejšo varnost. Prav to sta umrla Zavrnik in Štajer vedno zagovarjala, je dejal predsednik PD Kranj Franci Ekar in se zahvalil za nesebično reševanje posmrtnih ostankov pokojnikov reševalcem iz Kranja, z Jesenic, iz Tržiča in od drugod, ki sta jih vodila dolgoletna sodelavca prerano umrlih tovarišev Jože Zvokelj in Emil Herlec. Zahvala je veljala tudi delavcem milice in uprave javne varnosti iz Kranja, ki so prav tako sodelovali pri eni najtežjih reševalnih akcij pri nas doslej.

Franca Štajerja so pokopali v četrtek v Medvodah, dr. Gorazda Zavrnik pa v soboto na ljubljanskih Žalah.

J. Košnjek

Na robu prepada pod severnim ostenjem Grintavca, na območju Ledin' nad Jezerskim, leže ostanki zrušenega helikopterja, ki je strmoglavil iz doslej še nepojasnjenih vzrokov. Jeklena ptica, ki je letos sodelovala in pomagala že pri 12 od 18 nesreč v gorah, je postala žalostna grobnica za ponesrečenega planinca Franca Grudna iz Ljubljane, pilota Franca Štajerja in zdravnika ter gorskega reševalca dr. Gorazda Zavrnik. (jk) - Foto: F. Ekar

Tovarna volnenih izdelkov
BAČA
Podbrdo

Cenjene potrošnike obveščamo, da bo trgovina v Podbrdu v času od 20. julija do vključno 20. avgusta 1975 zaprta.

Cenjene potrošnike vabimo, da nas po 20. avgustu zopet obiščejo, saj bodo postreženi z našimi kvalitetnimi izdelki po ugodnih cenah.

Dotrpel je moj skrbni brat

Vinko Bernik

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 9. 7. 1975, ob 15.30 izpred hiše žalosti v Stražišču, Skokova 12 na pokopališče v Bitnje.

Brat Janez in ostalo sorodstvo.

Kranj, Ljubljana, 7. julija 1975

Kaj boste položili na kuhinjska tla, da vam bo najtopleje pod noge?

Samo topli pod THERMOTAL, ki ga izdeluje JUTEKS v Žalcu.

Zahvala

Ob mnogo prerani smrti našega sina, brata in strica

Cirila Bolka

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki so nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo sosedom za nesebično pomoč v najtežjih dneh. Najlepša hvala delovnemu kolektivu Vodovod Kranj, KUD Davorin Jenko Cerklje, PGD Cerklje, ZSMS OO Cerklje, cerkljanskim fantom in dekletom za podarjeno cvetje in poslovilne besede. Hvala miličnikom OM Cerklje in reševalcem. Najlepša hvala gospodoma župniku in kaplanu za pogrebni obred. Iskrena hvala zvonarjem in pevskemu zboru KUD Davorin Jenko.

Vsem in vsakemu posebej, ki so nam pomagali v teh žalostnih dneh, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

Cerklje, 7. 7. 1975.

Odbor za medsebojna razmerja
Kemične tovarne Podnart — p.o.
vabi k sodelovanju

NK in PK delavce za delo v proizvodnem oddelku

ter srednjestrokovno usposobljenega delavca
za delo v finančnem sektorju:
knjigovodja osebnih dohodkov

Mesečna akontacija osebnega dohodka do ca 2850 din oziroma 3300 din ter občasna doplačila osebnega dohodka glede na doseženi poslovni uspeh podjetja.

Pismene prijave naslovite na splošni sektor podjetja, lahko pa se tudi osebno zglasite v tajništvu sektorja vsak dan med 6. in 14. uro.

Schiedel — YU — kamin, dimnik št. 1 v Evropi

proizvaja in dobavlja

PGP Gradnja Žalec

Strela udarila v kozolec

V soboto, 5. julija, popoldne je strela udarila v kozolec poln sena,

last Jožeta Šinka s Suhe pri Predosljah. Ogenj se je zaradi vetra razširil tudi na sosednji kozolec last Cirila Bitenca. Oba kozolca sta pogorela do tal. Požar so omejili prostovoljni gasilci s Suhe in Predoselj.

18 GLAS
Torek — 8. julija 1975

L. M.

Nismo mi krivi

Naša bralka Dragica Založnik iz Kranja nam je v dopisu med drugim zapisala tudi naslednje »V petek, 27. junija, ste na zadnji strani objavili, da bo državno mladinsko prvenstvo v atletiki v soboto in nedeljo s pričetkom ob 16. uri. Ker je atletskih prireditev v Kranju malo, otroci pa se za atletiko kljub vsemu navdušujejo, sem na ogled prvenstva povabila sina in njegovega prijatelja. Toda doživeli smo razočaranje. Ko smo prišli v nedeljo ob 16. uri na stadion, smo opazili, da na atletskih napravah nikogar. Nazadnje smo ugotovili, da se je prvenstvo že končalo pred štiri-mi urami.«

Organizator prvenstva AK Triglav nas je obvestil, da bo prvenstvo v obeh dneh ob 16. uri, kar je bilo objavljeno na lepkih in je tudi v skladu z veljavnimi propozicijami državnega prvenstva. Na željo predstavnikov klubov pa so v soboto skupaj s predstavnikom AZJ odločili, da se bo prvenstvo v nedeljo pričelo ob 9.30. J. J.

Kolesarji Save v Hrastniku

V nedeljo se je v Hrastniku zbralo 106 kolesarjev iz 11 klubov, da bi se pomerili v tekmovanju, organiziranem za tamkajšnji krajevni praznik. Dirka je bila krožna ter je potekala po ulicah Hrastnika, tako da so si številni gledalci lahko ogledali nastope najboljših turistov in mladincev. Najbolj je seveda pritegnil nastop reprezentantov, med katerimi je imel Ropret najbolj uspešen dan, saj je zmagal s skoraj 4-minutno prednostjo. Zelo uspešni so bili tudi

mladi turisti Save, saj so zasedli prva tri mesta.

Rezultati – pionirji, 8 km: 1. Zaveršek, 2. Bambič (oba Grosuplje), 3. Urhovec (Kokrica); turisti – mladinci, 40 km: 1. Beton, 2. Rozman, 3. Derling (vsi Sava); turisti – člani, 40 km: 1. Pesjak (Kokrica), 2. S. Oblak, 3. M. Oblak (oba Dol), 4. Žagar (Kokrica); mlajši mladinci, 48 km: 1. Zanoškar (Rog), 2. Pirš (Hrastnik), 3. S. Mijajlovič (Novo mesto); starejši mladinci, 48 km: 1. Ropret (Sava), 2. B. Mijajlovič (Novo mesto), 3. Udovič, 4. Koželj (oba Sava), F. Jelovčan

Reprezentanti Save uspešno po Jugoslaviji

V Trebinju se je v petek končala 31. dirka po Jugoslaviji, na kateri so uspešno nastopili tudi trije kolesarji Save: Jože Valenčič za reprezentanco Jugoslavije, Slavko Žagar in Mirko Rakuš pa pod vodstvom Franca Hvastija za reprezentanco Slovenije. Valenčič je bil s 15. mestom v končni uvrstitvi tretji Jugoslovian, Žagar bi z 18. mestom zadovoljil tudi v državnem dresu, debitant na dirki Mirko Rakuš pa je dosti prispeval k 6. mestu Slovenije, saj je bil v 3. etapi 12., v končni uvrstitvi pa 48. Najboljšo etapno uvrstitev je dosegel Valenčič v 5. etapi ko je bil drugi. Zmagal je Matoušek (ČSSR), ekipno pa ČSSR. F. Jelovčan

Triglav v Sarajevu

V Sarajevu je bilo letošnje državno prvenstvo v atletiki za člane. Doseženih je bilo nekaj dobrih rezultatov, vendar rekordov ni bilo.

Zato je bilo krivo tudi slabo vreme. Kranjski atleti so dosegli v posameznih disciplinah naslednje boljše uvrstitve: člani: višina: 6. Darko Prezelj 195, daljava: 6. Udovč 787, kroglja: 7. Satler 14.60. J. J.

Aples – gorenjski prvak in polfinalist v tekmovanju za pokal maršala Tita. Od leve proti desni stojijo: trener Cuderman, Rakovec, Veber J., Habjan, Čufer M., Čufer J., Krek, tehnični vodja Gajger; čepijo: Lušina, Vidmar, Veber P., Komovec, Benedičič.

Conski ligaši izločeni

V tekmah 3. kola za pokal maršala Tita v rokometu na področju Gorenjske je prišlo do velikih presenečenj, saj so vsi trije conski ligaši izpadli iz nadaljnega tekmovanja. Tako se bodo v polfinalnih srečanjih, ki se bodo igrala v avgustu, med seboj srečali gorenjski ligaši. Po zadnjih rezultatih sodeč je bila kvaliteta v GRL zelo dobra, ali pa so conaši tekme vzeli neresno.

domačih se je odlikoval Mežek, pri gostih pa so vsi igrali razmeroma dobro. Sodila sta Kramar in Sušteršič iz Kranja.

ALPLES : KRIŽE 23:18 (12:10)

Tekma se je pričela s petnajstminutno zamudo, ker na tekmo ni bilo delegiranih sodnikov, tako da je tekmo sodil sodnik, ki je bil slučajno prisoten. Tekma je bila precej dobra. Domačini so igro ves čas imeli v svojih rokah in rutiniranim gostom niso dovolili, da bi jim vsilili svoj slog igre. Igralci obeh ekip so igrali precej ostro zato je bilo precej izključitev. Pri domačinih velja pohvaliti vse, predvsem pa najmlajše člane ekipe, pri gostih, ki so razočarali, pa je izstopal Jazbec. Tekmo je sodil Porenta iz Preddvora.

KR. GORA : DUPLJE 10:0

Dupljanci so dobljeno tekmo izgubili zato, ker nimajo poravnanih vseh finančnih obveznosti do gorenjske rokometne zveze.

F. Porenta

TRŽIČ B : JESENICE 21:18 (9:7)

Mlado rezervno moštvo Tržiča je pripravilo največje presenečenje. Izločili so rutinirano moštvo Jesenic. Tekma je bila precej izenačena, čeprav so domačini ves čas vodili. Igra je bila groba in nervozna, tako da je bilo na obeh straneh precej izključitev. Zaradi nešportnega obnašanja do sodnikov je bil igralec Jesenic Šubic izključen do konca tekme. V domačem moštvo so se odlikovali vsi, predvsem pa Majc, pri gostih pa Peternej. Tekmo sta sodila Sušteršič in Bašar iz Kranja.

HUJE : RADOVLJICA 20:28 (10:16)

Radovljčani so brez težav premagali borbene Hujance v gosteh. Ves čas so bili v vodstvu in niso dovolili presenečenja. Sicer je bila to slabša tekma in zelo miroljubna. Pri

Petrič absolutni rekorder

V Rovinju je bil 7. mednarodni plavalni miting v počastitev dneva borca, ki je prinesel nekaj izredno dobrih rezultatov. Posebno se je izkazal mladi Kranjčan Borut Petrič, ki je na koncu mitinga dosegel še absolutni državni rekord na 1500 m kravl z rezultatom 17:12,8. Še prej pa se je izkazal z dvema državnima rekordoma in je prav gotovo najuspešnejši mladi plavalec Jugoslavije. Petrič je na 200 m kravl dosegel nov državni rekord za starejše pionirje, državni rekord na 800 m (9:04,9) za pionirje in mladince. Od kranjskih plavalcev se je izkazal tudi Linhart, ki je zmagal v disciplini 200 m kravl s časom 2:06,2.

Že prvi dan mitinga pa je mladi Kranjčan Borut Petrič dosegel državni rekord na 400 m kravl s časom 4:22,2. Med slovenskih plavalcev velja omeniti prvi dan še Kranjčanko Pajntarjevo, ki je osvojila 3. mesto na 200 m prsno in dosegla čas pod 3 minut (2:59,0). J. J.

Takole izgleda sodniška pisarna na kranjskem malokalibrskem strelišču. – Foto: B. Malovrh

Strelci za dan borca

Strelci iz Predoselj so ob dnevu borca pripravili tradicionalno meddružinsko tekmovanje kranjskih strelskih druženj in krajevnih organizacij. Posebnost tega tekmovanja je v tem, da se za uspeh ekipe štejejo rezultati treh različnih tekmovalnih disciplin. Tako en član ekipe strelja z MK pištolo, drugi z MK puško, tretji pa z zračno puško.

Med 12 ekipami je bila najuspešnejša vrsta kranjske Iskre.

Rezultati – ekipno: 1. Iskra 485 krogov, 2. Tone Nadižar 449, 3. Iztok 447, 4. Franc Mrak 435; posamezno: MK pištola: 1. Kern (Tabor) 152, 2. V. Frelih (Iskra) 150, 3. Hudobivnik (F. Mrak) 135; MK puška: 1. Plestenjak (Iztok) 168, 2. Černe (Iskra) 161, 3. Košnik (Sava) 154; zračna puška: 1. Malovrh (Iskra) 174, 2. Studen (Sava) 173, 3. J. Frelih (T. Nadižar) 173 itd. B. Malovrh

Kamikaze prvak

Pred nedavnim se je končalo 9. prvenstvo kranjske divje lige v malem nogometu. V ligi je nastopalo 11 moštev. Prvenstvo je že drugi osvojila ekipa Kamikaze. Ostala moštva so se uvrstila po pričakovanjih, le od Uniona je bilo glede na okrepitev pred prvenstvom pričakovati več.

Pokalni prvaki pa so postali Filmarji, ki so v finalni tekmi premagali Arestante s 3:2.

Končna lestvica:	
Kamikaze	9 8 1 0 41:11 17
Sedmina	9 7 0 2 32:16 14
Old Klanc	9 6 0 3 36:17 12
Zlato polje	9 4 0 5 30:28 8
Črne ovce (-1)	9 4 1 4 24:21 8
All stars (-1)	9 4 0 5 28:22 7
Skrlovc boys	9 3 1 5 21:32 7
Filmarji	9 3 1 5 21:35 7
Istambul	
express (-1)	9 3 0 6 10:22 5
Union	9 1 0 8 9:56 2

Prvi na listi strelcev je bil T. Novak (Zlato polje) z 21 goli pred B. Mokrič (All Stars) s 15 goli. K. B.

Smučarji z Jezerskega za krajevni praznik

Že po tradiciji smučarski delavci z Jezerskega priredijo vsako leto za krajevni praznik smučarski dvoboj med Železno Kaplo in domačim klubom. Na smučišču nad Češko kočo je nastopilo okoli 40 smučarjev iz obeh organizacij.

Vrstni red – članice: 1. Irma Karničar, 2. Renata Bregar (obe Jezersko), mladinke: 1. Lidija Nahtigal, 2. Lea Jakopič (obe Jezersko), starejši člani: 1. Hanz Vertianz, 2. Klaura Eberhard (oba Železna Kapla), člani: 1. Ivan Parte (Jezersko), 2. Franc Lah (Železna Kapla), mladinci: 1. Aleks Morš (Železna Kapla), 2. Vanjo Bregar (Jezersko), pionirji: 1. Davorin Karničar (Jezersko), 2. Klaura Fritz (Železna Kapla). A. Karničar

Lozarjev memorial

V spomin na nekdanjega predsednika Dušana Lozarja so strelci Iskre letos spet pripravili tekmovanje z malokalibrsko puško. 12. tekmovanja se je udeležilo 5 strelskih ekip. Strelci iz Iskre, ki so v dosedanjih srečanjih zmagali že šestkrat, so tudi letos dosegli najboljši ekipni rezultat.

Vrstni red: 1. Iskra 940, 2. Stane Kovačič 900, 3. Sava 779, 4. Franc Mrak 665, 5. Tone Nadižar 602. B. Malovrh

Veletrgovina

ŽIVILA

Kranj – TOZD Maloprodaja blagovnica Cerklje

Cenjene potrošnike vabimo na ogled in ugoden nakup na

razstavo stanovanjske opreme

v salonu pohištva in v blagovnici v Cerkljah. Od 3. do 13. julija vam pri nakupu nad 500 din nudimo

5 % popusta

Priporočamo se za obisk in nakup Veletrgovina Živila Kranj TOZD Maloprodaja – blagovnica Cerklje

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu pri zavarovalnici SAVA PE Kranj objavlja prosto delovno mesto likvidatorja škod AO-zavarovanj

Posebni pogoji: končana popolna srednja šola (ekonomska ali štiriletna upravna administrativna šola) in tri leta delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe na zavarovalnico SAVA PE Kranj, Oldhamska c. 2 v splošni sektor. Rok za prijave je 15 dni po objavi.

Kemična tovarna Exoterm Kranj, Struževo 66 objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. vodje oddelka za vzdrževanje
2. dveh vzdrževalcev strojev in naprav

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje: pod 1.: višja izobrazba strojne smeri in pet let delovnih izkušenj, pod 2.: končana poklicna šola kovinske stroke in tri leta delovnih izkušenj.

Prijave sprejema splošni oddelek do vključno 16. julija 1975.

Prisrčno snidenje slovenskih rojakov

Jubilejni izseljenski piknik sta obiskala tudi predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marjan Brečelj ter predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinc – Srečanje naših rojakov je obiskalo blizu 30.000 ljudi – Odlična organizacija – Tudi prihodnji piknik spet v Škofji Loki

naših rojakov, 92-letni Franc Belinc iz Holandije, ki prihaja v Slovenijo vsako leto ...

Na svidenje v Škofji Loki prihodnje leto, je bilo slišati mnoge obiskovalce, ko smo zvečer zapuščali prizorišče jubilejnega izseljenskega piknika.

Besedilo: J. Govekar
Slike: F. Perdan

Prav gotovo bi letošnji jubilejni XX. izseljenski piknik, ki je bil tokrat že osmič v Šk. Loki, na vrtu loškega gradu, lahko imenovali piknik rekordov. Se nobeno leto doslej se na izseljeniškem srečanju v mestu pod Lubnikom ni zbralo toliko naših rojakov iz ZDA, Kanade, Avstralije, latinske Amerike in evropskih dežel in še nikdar ni bilo toliko domačih obiskovalcev. Prireditelji so sporočili, da se jih je na grajskem vrtu prek celega dne zvrstilo blizu 30.000. Poleg tega pa je v kulturnem programu nastopila cela vrsta glasbenih in pevskih skupin naših rojakov iz raznih dežel, prireditelji pa so poskrbeli za kopico novosti.

Gledalci so navdušeno pozdravili nastop pevca Edija Kenika, našega rojaka, ki živi v Clevelandu v ZDA.

Petkovo srečanje naših rojakov v Škofji Loki je bilo zares prisrčno. Piknik sta že v dopoldanskih urah obiskala predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marjan Brečelj ter predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinc. Prav vsak od rojakov je gostoma želel stisniti roko, spregovoriti besedo. Toda to zaradi množice obiskovalcev žal vsem ni bilo mogoče.

«Ostanite most prijateljstva med narodi,» je v svojem kratkem nagovoru dejal na pikniku našim rojakom predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinc. Nato se je spomnil svojega nedavnega obiska v ZDA. «Člani delegacije izvršnega sveta, ki sem jo vodil,» je dejal, «smo na oni strani velike luže doživljali sproščeno, nenarejeno in čudovito gostoljubje, ki ga zmorejo le naši rojaki.»

Obiskovalce piknika so pozdravili tudi mnogi naši rojaki; med njimi Frenk Tekavec, ki je iz Minesotte v ZDA v staro domovino pripeljal 160

Pozdravljena domovina naših otrok in mater, je dejal Frenk Tekavec, toda skupine iz ameriške Minesotte

Obiskovalcem piknika je spregovoril predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinc.

Na prizorišču piknika se vsako leto zberejo na tovariškem srečanju tudi borci NOV. Letošnje je bilo še posebno prisrčno.

Nastop otrok iz St. Catherinesa v Kanadi, ki so te dni na počitnicah v Sloveniji.

Stare občake v zvezi z mladičjo so ob komentarni dramskega igralca Jožeta Zupana prikazali mladiči iz Trebnja v Pohanski dolini.

1+3

Letos praznujemo 100-letnico ustanovitve Rdečega križa Jugoslavije. Osrednja jugoslovanska proslava obletnice te humanitarne organizacije je bila v začetku junija na Cetinju, kjer je bilo leta 1875 ustanovljeno prvo jugoslovansko društvo Rdečega križa; tej manifestaciji je sledila svetovna konferenca Rdečega križa o miru, ki je bila letos prvič organizirana v Beogradu. V okviru teh manifestacij ob obletnici je sodila tudi proslava, ki jo je organiziral Občinski odbor Rdečega križa v Kranju prejšnjo nedeljo. Ob tej priložnosti so dolgoletnim in prizadevnim aktivistom te organizacije podelili visoka priznanja RK; tako je 7 aktivistov prejelo najvišje jugoslovansko priznanje zlati znak RKJ, to so Slavka Česen, Francka Beton, Jože Dobrun, Jože Kobal, Pavel Rink, Janez Šumi in Jože Svigelj. Cela vrsta, kar 47 aktivistov, pa je prejela srebrne znake RK Slovenije, podeljenih pa je bilo tudi 25 diplom. Vsako priznanje pomeni uspešno prehojeno pot. Prav o tem smo povprašali nekaj letošnjih dobitnikov priznanj.

Janez Šumi iz Struževega:

«Zares sem vesel tega lepega priznanja. Bo pa že držalo, da se v dvajsetih, tridesetih letih dela v Rdečem križu mora nekaj poznati. Moram reči, da sem se na svojem terenu najbolj zavzemal za krvodajalstvo. Pred leti tu v Struževem ni bilo kaj dosti krvodajalcev. Potem pa smo se zmenili, da tako ne gre in da je drugače tudi mogoče. Nekaj nas je bilo, ki smo se zelo zavzeli, in glejte – že nekaj let zapovrstjo je bila naša krajevna organizacija po številu krvodajalcev med prvimi v občini, to pomeni, da smo nekajkrat presejali plan, ki je bil za nas določen. Boli me pa, da nekateri še danes, ko skoraj vsak dan slišijo o potrebah po krvi, nočejo o odvzemu krvi nič slišati. Seveda je drugače, če na kak drug način pokažejo svojo humanost, na primer z materialno pomočjo Rdečemu križu.»

Francka Beton z Rupe:
«To priznanje mi zelo veliko pomeni, toliko, da komaj morem povedati. Za tem zlatim znakom se res skrivajo dolga leta dela za Rdeči križ. Spominjam se začetkov, ko smo bili razdeljevali pomoč, ki je iz tujine prihajala k nam, zdaj pa je delo pestnejše, pa tudi pomembnejše. Zdej že naši občani sami, tisti ki imajo več, dajejo drugim, ki

imajo manj; to pa gre seveda prek Rdečega križa. Mislim pri tem tako na materialno pomoč kot so zbiranje rabljenih oblek in drugih stvari kot tudi na zbiranje prostovoljnih prispevkov in članarine, iz katerega gre potem denar za letovanje otrok, pa ozirom za socialno ogrožene in drugo. K organizaciji sem prišla pravzaprav po naključju, ko me je soseda povabila na občni zbor RK, pa sem nato ostala in sem še sedaj. V dolgih letih se nabere kar dosti izkušenj pa svoj teren je treba dobro poznati. Včasih je treba obrati kar dosti vrat, da se napolni seznam krvodajalcev, da se pobere članarino, pridobi podporni član in podobno. Vendar pa rada delam, ker vem, da se na ta način lahko pomaga ljudem.»

Jože Čehovin, Občinski odbor Rdečega križa Kranj:

«Občinski odbor Rdečega križa Kranj si je zastavil nalogo, da bo 100-letnico RKJ najbolje proslavil s svojim delovnim programom. Moram reči, da smo bili doslej uspešni. Zadovoljni smo s pomladansko krvodajalsko akcijo, saj smo bili kot vedno visoko nad planom; nekaj krvodajalcev pa bomo zbrali še 17. in 18. julija. Lepo nam je uspela tudi nova akcija, ko organiziramo pobiranje starega papirja in krp, saj smo med slovenskimi občinami kar prvi vrtu. Vse to nam uspeva zaradi res prizadevnih sodelavcev, ki jim ni žal časa in poti, če je treba organizirati kakšno akcijo za našo organizacijo. Tudi v bodoče si bomo prizadevali, da bodo v krajevni organizaciji RK delali res napredovalejši, tako kot so zdajšnji odlikovanci. Našo organizacijo čaka namreč kar dosti nalog; naj omenim tu organiziranje soseske pomoči, potem nadaljnje sodelovanje s strokovno socialno službo, nadaljnje zdravstveno prosvetljanje prebivalstva, sodelovanje pri vzgoji voznikov s tečajem prve pomoči, pa siritiv članstva RK in se in se ...»

Radovljiška občinska priznanja

Na zadnji seji vseh treh zborov radovljiške občinske skupščine 25. junija so razpravljali o predlogih za podelitev letošnjih občinskih priznanj. Sklenili so, da letošnja občinska priznanja prejmejo Janez Bezjak z Gorjuša, Peter Kunstelj z Bohinjske Bole, Albin Mehmedinović iz Radovljice, Albin Završnik iz Bleda in narodno zabavni ansambel

bratov Avsenik. Javna priznanja pa bodo podelili planinskemu društvu Radovljica, gasilskemu društvu Bled in tovarni športnega orožja Elan Begunje.

Priznanja bodo podelili na slavnostni seji občinske skupščine za letošnji občinski praznik 1. avgust. Slavnostna seja bo letos 1. avgusta.

A. Z.